

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΤΗΡΗΤΗΣ

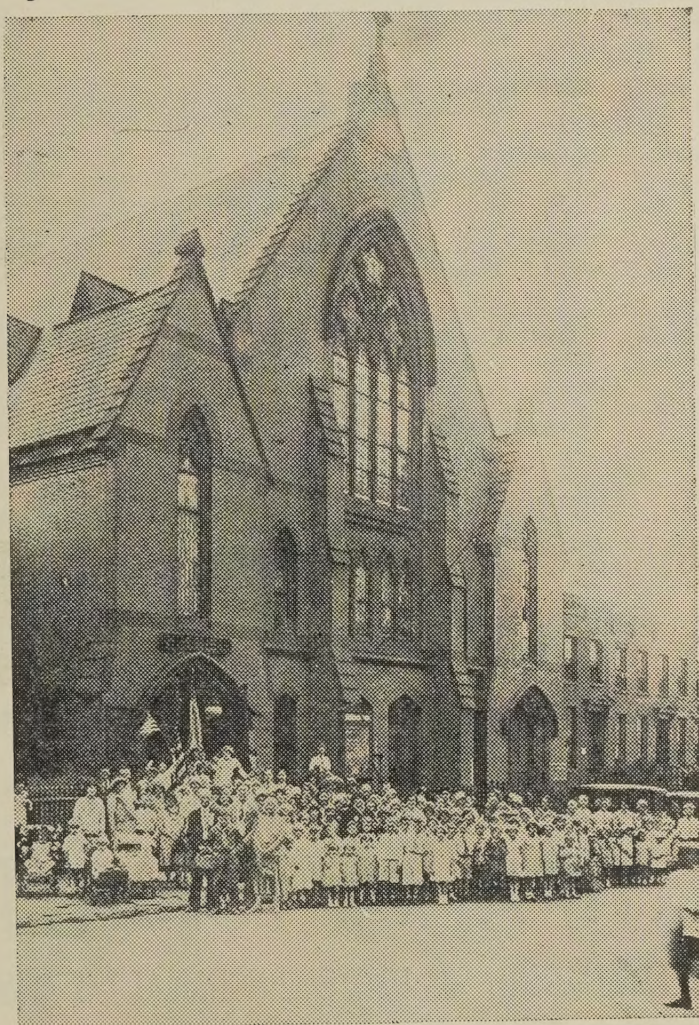
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΤΟΜΟΣ
Δ'

THE ORTHODOX OBSERVER

ΑΡΙΘΜΟΣ
83

Ὁ ἐν Brooklyn, N. Y. Ἱερὸς Ναὸς «Κοίμησις τῆς Θεοτόκου»

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝ

Α

Ω

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

Published Bi-weekly by the Greek Archdiocese
Publications Association
Publication Office:
240 West 23rd Street, New York, N. Y.
Editorial and Advertising Offices:
Greek Archdiocese, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.
Tel. Astoria 8-1653

Yearly Subscriptions:
United States and Canada \$2.00—Foreign \$2.50
Ten Cents a Copy
Vol. IV. No. 83. — May 22, 1938.
Entered as second class matter Nov. 21, 1934, at the post
office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΑΜΩΝ

Ὁνοματεπώνυμον Νυμφευθέντων			Κοινότης	Τελέσας τὸν Γάμον Ἱερεὺς
Φεβρ. 6	Ὁμηρος Η. Ραΐσης	Μαρία Ε. Ἀγγελάκη	New York City	Ἀρχ. Εἰρ. Τσουρουνάκης
Μαρ. 20	Ἰωάννης Ν. Κανγάκος	Ἑλένη Ι. Χρηστάκου	Toledo, Ohio	Αἰδ. Κ. Χατζηδημητρίου
Ἀπρ. 17	Ἀθανάσιος Α. Σταματιάδης	Ὀλυμπία Ι. Ἰορδάνου	New York City	Ἀρχιμ. Χρυσ. Παπαλάμπρου
» 24	Κ. Δ. Τσουμπρακάκης	Σταυρούλα Κ. Παναγιωτάκου	Lawrence, Mass.	Αἰδ. Νικόλαος Διαμαντόπουλος
» »	Γεώργιος Ν. Βάνσος	Βασιλική Ι. Χέλη	New York City	Ἀρχιμ. Χρυσόστ. Παπαλάμπρου
» »	Παναγιώτης Σ. Στελιόπουλος	Ἀλεξάνδρα Ρούθ	Bayard, Nebr.	Αἰδ. Δημήτρ. Ἀντωνόπουλος
» 27	Κων/νίος Ε. Σταθάκος	Κωνσταντίνα Ν. Βολτῆ	Richmond, Va.	Ἀρχιμ. Θεοδόσιος Σιδεργῆς
» »	Πέτρος Γ. Σαντριζος	Ἑλένη Ι. Τρίχα	Duluth, Minn.	Αἰδ. Κωνστ. Καπόγιαννης
» 28	Ἰωάννης Δ. Βουδούρης	Ἀλεξάνδρα Σ. Δεριζιώτου	Birmingham, Ala.	Ἀρχιμ. Στ. Ἀγγελόπουλος
» »	Κων/νίος Δ. Χαρλαύτης	Κυριακούλα Κ. Οἰκονόμου	Omaha, Nebr.	Αἰδ. Ἐμμανουήλ Παπαπαναγιώτου
» »	Κωνσταντῖνος Ζάρας	Μαρία Νάνου	New York City	Αἰδ. Μεθόδιος Κουρεκουλῆς
» »	Ματθαῖος Γ. Καραβέλας	Φωτεινὴ Α. Καραλῆ	Canton, Ohio	Ἀρχιμ. Γ. Πανταζώνης
» »	Νικόλαος Χ. Πακούρης	Ἑλένη Γ. Μπόμπα	Providence, R. I.	Αἰδ. Παναγιώτης Μιχαηλίδης
» »	Ἀντώνιος Γ. Πάτρος	Σοφία Χ. Σιέμπου	Boston, Mass.	Ἀρχιμ. Ματθαῖος Παπαβασιλείου
» »	Περικλ. Σ. Ἡλιόπουλος - Ἰφιγένεια Κ. Γεωργοπούλου		Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Δημήτριος Βιτσέντζος
» 29	Βασίλειος Ρουμπάνος	Μαρία Ε. Ψαρρά	New York City	Ἀρχ. Εἰρ. Τσουρουνάκης
» 30	Λεωνίδας Α. Πασπατερόπουλος - Γαλάτεια Α. Βιδούρη		New Brunswick, N. J.	Αἰδ. Κανέλλος Κανελλόπουλος
» »	Εὐθύμιος Ν. Παπαδόπουλος	Μαρία Ι. Τσιριγώτου	Newark, N. J.	Αἰδ. Γεώργ. Σπυριδάκης
» »	Χαράλαμπος Γ. Κρητικός	Παρασκευὴ Δ. Μπαρτῆ	Providence, R. I.	Αἰδ. Π. Μιχαηλίδης
Μαῖου 1	Ἰωάν. Κ. Νικολόπουλος	Ἑλένη Α. Τριανταφυλλῶ	Newburyport, Mass.	Αἰδ. Κ. Κακογιάννης
» »	Παναγιώτης Γ. Διαμαντάκος	Μαρία Ν. Πρέβα	Baltimore, Md.	Ἀρχιμ. Ἰωακ. Παπαχρίστου
» »	William R. Stepek	Μαρία Ε. Μπέρκου	Chicago, Ill.	Ἀρχιμ. Ἀβέρεκ. Δημακόπουλος
» »	Σταύρος Μ. Φερρεντίνος	Γιαννούλα Ν. Δάγλα	Canton, Ohio	Ἀρχιμ. Γρηγ. Πανταζώνης
» »	Μιχαήλ Μ. Παλῖος	Μέλπω Ι. Ζάνου	Weirton, W. Va.	Αἰδ. Δημήτριος Μπούρας
» »	Εὐστράτιος Β. Μόσχος	Περσεφόνη Π. Μοσχόβη	Fitchburg, Mass.	Αἰδ. Ἰωάννης Μιχαηλίδης
» »	Νικόλαος Γ. Κακογιάννης	Ἄννα Ν. Σαρηκόστα	Somerville, Mass.	Αἰδ. Ἰωάννης Ἱεροθέου
» »	Ἀθ. Β. Μητρονάτσος	Ἀναστασία Σ. Παπαϊωάννου	Somerville, Mass.	Αἰδ. Ἰωάν. Ἱεροθέου
» »	Φαίδων Δαβορζίκας	Ἀθανασία Η. Κυριακίδου	Astoria, L. I., N. Y.	Ἀρχιμ. Γερμανός Πολυζωίδης

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἐτέλεσαν τοὺς γάμους αὐτῶν κατὰ τὴν ὥς ἂνω χρονικὴν περίοδον καὶ δὲν βλέπουν τὸ ὄνομά των εἰς τοὺς πίνακας τούτους, νὰ εἰδοποιήσουν τὸ γραφεῖον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς τοιαύτης παραλείψεως.

ΔΙΑ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΑΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΑ

ΕΠΙΤΗΔΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΘΕΝΤΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΑΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Καλλιτεχνικῶς τυπωμένα ἐπὶ ἀρίστου, στερεωτάτου εἰδικοῦ χάρτου, μὲ τέσσαρα χρώματα. Μολοντότι εἶναι ἀσυγκρίτως ὑπέρτερα ὅλων τῶν ἄλλων, ἐν τούτοις στοιχίζουσιν εἰς τὰ Σχολεῖα εὐθηνότερα. Εὐχαρίστως στέλλομεν δείγμα εἰς ὅσους ἤθελον ζητήσει.

ΔΙΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΓΡΑΨΑΤΕ ΕΙΣ ΤΑ ΕΚΔΟΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

D. C. DIVRY, Inc., 240 West 23rd Street, NEW YORK, N. Y.

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑ ΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ, ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 25-19 30th Drive, Astoria, L. I., N. Y.

ΕΤΟΣ Δ'. ΑΡΙΘ. 83.

Διευθυντής: Ἀρχιμ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ ΚΑΒΑΛΑΣ

22 ΜΑΪΟΥ 1938

ΑΣ ΕΠΑΝΑΦΕΡΩΜΕΝ ΤΗΝ ΙΣΧΥΝ ΚΑΙ ΤΟ ΚΥΡΟΣ ΤΗΣ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΩΣ

ΜΕΤΑΝΟΙΑ ἢ Ἐξομολόγησις εἶνε τὸ Ἱερὸν ἐκεῖνο Μυστήριον, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ Χριστιανὸς, ὁμολογῶν τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ ἐνώπιον Ἱερέως, λαμβάνει δι' αὐτοῦ παρὰ τοῦ Θεοῦ συγχώρησιν. Τὸ Μυστήριον τοῦτο ἀνάγεται εἰς τὴν πολὺν ἀρχαιότητα. Ἐν τῷ ἐβδόμῳ κεφαλαίῳ τοῦ Ματθαίου ρητῶς ἀναφέρεται ὅτι «ἐξεπορεύετο πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ ἡ περιχώρος τοῦ Ἰορδάνου πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῳ ὑπ' αὐτοῦ ἐξ ὁμολογού οὐ μὲν οὖν τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν».

Ὁ Ἱ. Χριστὸς συνέστησε τὸ Μυστήριον τῆς Ἐξομολογήσεως ὅταν εἶπε πρὸς τοὺς Ἀποστόλους του: —«ἂν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας ἀφίενται αὐτοῖς, ἂν τινων κρατῆτε κεκράτηνται.». Αἱ λέξεις αὗται σημαίνουν ὅτι αἱ ἁμαρτίαι θὰ συγχωρηθοῦν ὅταν ὁ Ἱερεὺς δώσῃ τὴν συγχώρησιν, καὶ δὲν θὰ συγχωρηθοῦν ὅταν ὁ ἄνθρωπος δὲν ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Θεόν, διὰ τοῦ Ἱερέως, τὴν συγχώρησιν.

Ἀπαραίτητον συστατικὸν τῆς Ἐξομολογήσεως εἶνε ἡ **συντριβή**, δηλαδή ἡ βαθυτάτη λύπη διότι προσεβάλομεν τὸν Θεὸν διὰ τῶν ἁμαρτημάτων καὶ σταθερὰ ἀπόφασις νὰ μὴ ἐπανέλθωμεν καὶ πάλιν εἰς τὰ ἴδια ἁμαρτήματα. Ἄν δὲν προὔπαρχῃ ἡ εἰλικρινὴς συντριβή, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ καρποφορήσῃ ἡ Ἐξομολόγησις καὶ εἶνε περιττὸν νὰ γίνεται, διότι οὐδὲν ὠφελεῖ.

Τὸ Ἱ. Μυστήριον τῆς Ἐξομολογήσεως ἔχει τὴν σύστασιν του ἀπὸ Θεοῦ καὶ ὡς τοιοῦτο εἶνε μέσον θεραπευτικὸν σώματος καὶ ψυχῆς, φάρμακον σωτηρίου, τὸ ὁποῖον τίποτε ἄλλο δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἀντικαταστήσῃ. Συνεπῶς εἶνε ἀπαραίτητον δι' ὅλους, κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς, μικροὺς καὶ μεγάλους, ἄνδρας καὶ γυναῖκας, ἐγγάμους καὶ ἀγάμους. Ἴσως εἶνε κατ' ἀρχὰς πολὺ πικρὸν τὸ φάρμακον, διότι θίγει τὸν ἀνθρώπινον ἐγωϊσμόν, διότι θίγει τὴν ἀνθρωπίνην φιλοτιμίαν, διότι ἐκδέτει, τρόπον τινά, τὸν ἐξομολογούμενον. Ἀλλὰ πῶς ἄλλως εἶνε δυνατόν νὰ διαγνώσῃ ὁ πνευματικὸς Ἱερεὺς τὰ ψυχικὰ καὶ πνευματικὰ νοσήματα τοῦ ἀνθρώπου ἐὰν δὲν ἀνασηκώσῃ κάθε ψυχικὴν καὶ ἡθικὴν πληγὴν, διὰ τὴν ἀναστήσῃ καὶ τὴν κατάλληλον θεραπείαν;

Ἄλλοι πάλιν ἐντρέπονται, συστέλλονται νὰ εἰπουν τὰ ἀπόρητά των, ἔστω καὶ εἰς ἱερέα. Ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι λησμονοῦν τελείως ὅτι αὐτὸ προέρχεται ἀπὸ ἀνθρώπινον ἐγωϊσμόν, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ πολεμηθῇ πάσῃ θυσίᾳ. Ἄλλως τε ἐν τῇ Μεγάλῃ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως θὰ ἐξαγγελθῶσι δημοσίᾳ τὰ ἀπόρητα ὅταν «ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ Αὐτοῦ καὶ συναχθῆσονται ἔμπροσθεν Αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη», κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Ἡ Ἐξομολόγησις γίνεται πρὸ τοῦ Ἱερέως, ὁ ὁποῖος εἶνε ἀντιπρόσωπος τοῦ Θεοῦ, ὑποχρεωμένος νὰ φυλάττῃ—καὶ φυλάττει—ἀπόλυτον ἐχεμύθειαν, καὶ ἐξουσιοδοτημένος «νὰ διερμηνεύῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ», ὡς πληρεξούσιος Αὐτοῦ, ὡς οἰκονόμος τῶν Μυστηρίων Αὐτοῦ.

Ἄλλως τε ἐὰν προσέξωμεν τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον διεξάγεται ἡ Ἐξομολόγησις, ὡς ἀναγράφεται εἰς τὸ Μέγα καὶ Μικρὸν Εὐχολόγιον τῆς Ἐκκλησίας μας, θὰ ἀντιληφθῶμεν εὐκολώτατα ὅτι ὁ πνευματικὸς Ἱερεὺς, κατὰ τὴν σχετικὴν διάταξιν, δὲν λέγει «ἐ γὼ» σὲ ἀπολύω τῆς ἁμαρτίας, ἀλλ' «Ὁ Δεσπότης καὶ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ Θεός, συγχωρήσαι σοι» κ.τ.τλ.

Ἐὰν ὁ Χριστιανὸς παραμελήσῃ τὸ Ἱ. Μυστήριον τῆς Μετανοίας, ἐὰν μέσα εἰς τὴν ὀχλοβοὴν τῆς ζωῆς λησμονήσῃ τὸν ἐπὶ γῆς προορισμόν του, προβάλλων ἐκάστοτε διαφόρους ἀστηρίκτους δικαιολογίας καὶ ἀναβάλλων ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, δὲν κάμνει διὰ τῆς στάσεώς του αὐτῆς τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ «ἐξασφαλίσῃ» τὸν ψυχικόν του θάνατον. Εἶνε τὸ ἴδιον ἀκριβῶς ὅπως ὅταν καὶ ἓνας σωματικῶς ἀσθενὴς ἀποφεύγῃ νὰ ζητήσῃ τὴν βοήθειαν ἐπιστήμονος Ἱατροῦ, καθιστῶν, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, χρονίαν καὶ ἀθεράπευτον τὴν ἀσθένειάν του.

Ἀτυχῶς, ἰδίως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἔχει τελείως λησμονηθῇ καὶ τελείως παραμεληθῇ τὸ μέγα καὶ θεῖον Μυστήριον τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως, τὸ ὁποῖον ἡ Ἐκκλησία μας θεωρεῖ ὅτι **ὑποχρεωτικὸν δι' ὅλους**. Ἄλλοι πάλιν, χωρὶς προπαρασκευὴν καὶ προετοιμασίαν, εἰκὴ καὶ ὡς ἔτυ-

χε, προσέρχονται πρὸ τοῦ Ἱερέως νομίζοντες ὅτι ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν, πρὸ τῆς Ἱ. Μεταλήψεως, σιγμὴν ἀναγινωσκομένη σ υ γ χ ω ρ η τ ι κ ῇ εὐ-
χῇ εἶνε δυνατόν νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν Ἱερὰν Ἐξομολόγησιν.

Καὶ ὁμως, κλῆρος καὶ λαός, ἀπὸ κοινοῦ συνεργαζόμενοι εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπαναφέρωμεν εἰς τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ κύρος του τὸ σωτήριον Μυστήριον τῆς Ἱ. Ἐξομολογήσεως. Θὰ ἔπρεπε νὰ καταβάλωμεν μ ε γ ί σ τ η ν προσοχὴν εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, ἐὰν θὰ ἠθέλωμεν νὰ ἔχωμεν συνειδητοὺς καὶ πιστοὺς καὶ ὅχι κατ' ὄνομα Χριστιανούς. Ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία στηρίζεται πολὺ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τῆς Ἐξομολογήσεως, ὅπως βλέπομεν ὅλοι μας.

Ἡ Ἀρχαία Ἐκκλησία δὲν ἐδέχετο τοὺς προσερχομένους δι' Ἀγίαν Κοινωνίαν εἰκὴ καὶ ὡς ἔτυχεν, ἄνευ προηγουμένης Ἐξομολογήσεως· ὑπάρχουν δὲ καὶ παραδείγματα, θεβαίως πρακτικῶς ἀνεφάρμοστα σήμερον, κατὰ τὰ ὁποῖα καὶ ἐξέχοντες ἀκόμη καὶ διακεκριμένοι ἐξομολογήθησαν «μεγάλῃ τῇ φωνῇ» καὶ δημοσίᾳ ἐπ' ἐκκλησίας τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ζητήσαντες συγγνώμην δημοσίᾳ. Ὑπάρχουν παραδείγματα καὶ ἡγεμόνων ἀκόμη ποὺ ἔδειξαν δημοσίᾳ τοιαύτην χριστιανικὴν στάσιν, ἐξομολογηθέντες τὰ σφάλματα καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, ὡς διδάσκει ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία.

Εὐτυχῶς ὅτι ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς, μὴ δυνηθεῖσα μέχρι τελευταίων ἐτῶν νὰ συστήσῃ θεσμὸν εἰδικῶν Ἐξομολόγων, ἐχόντων ἀποκλειστικὸν ἔργον τὴν ἐξομολόγησιν τῶν πιστῶν, προσπαθεῖ καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ νὰ κάμῃ ὅ,τι δυνατόν, ἐὰν συμβοηθῇ σῶσι πρὸς τοῦτο καὶ ἄλλοι ὅροι, τοὺς ὁποίους ἔχει ὑπ' ὄψει. Ἡ Ἐξομολόγησις θὰ δώσῃ εἰς Αὐτὴν δυνάμεις ἀπεριορίστους, ὅπως πλειστάκις ἐτονίσθη.

Κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, ἅς ἀνασυντάξωμεν τὰς καὶ εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον ὑπολανθανούσας μεγάλας δυνάμεις μας. Δὲν μένει καιρὸς πολὺς καὶ εἴμεθα ὑπεύθυνοι διὰ τὸ ἀμέσως ἐγγὺς μέλλον, ἐὰν δὲν συνεργασθῶμεν τώρα συστηματικῶς καὶ καταλλήλως διὰ νὰ ἐπαναφέρωμεν εἰς ἰσχὺν τὸν ἱερὸν θεσμὸν τῆς Ἐξομολογήσεως, ὅχι μόνον διὰ τὰς μεγάλας Παροικίας καὶ Κοινότητας, ἀλλ' ἀκόμη καὶ διὰ τὰς μικροπαροικίας.

Ἀπαραίτητος θὰ ᾔτο ὁ θεσμὸς περιοδεύοντων 3-4 κληρικῶν, οἱ ὁποῖοι καθ' ὠρισμένας ἐβδομάδας τοῦ ἔτους νὰ ἐγκαθίστανται εἰς τὰς Κοινότητας καὶ νὰ δέχονται τοὺς πιστοὺς εἰς ἐξομολόγησιν, κατὰ τὸ σύστημα καὶ ἄλλων Ἐκκλησιῶν. Οἱ εἰδικοί αὐτοὶ κληρικοὶ θὰ προσέφερον τὰς θετικωτέρας ὑπηρεσίας πρὸς τὴν ἀγαπητὴν Ὁμογένειαν. Εἶνε ἀ π ὅ λ υ τ ο ς ἀ ν ἄ γ κ η νὰ δώσωμεν ἐκ νέου τὸ κύρος τῆς εἰς τὴν Ἱερὰν Ἐξομολόγησιν, ἐπωφελοῦμενοι τῶν μεγάλων αὐτῆς εὐεργετημάτων.

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Η ΠΑΛΗ

Ὁ κόσμος ἀνῆκει εἰς ἐκείνους ποὺ γνωρίζουν νὰ ὑπομένουν, νὰ παλαίουν καὶ νὰ ἐλπίζουν. Ὁλὴ ἡ ζωὴ εἶνε πάλη. Καὶ ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ ἀπελπίξῃ π ο τ έ.

Ὅταν τὸ θάρρος τοῦ ἀνθρώπου ὀλιγοστεύσῃ τὰ πάντα θὰ τὰ βλέπῃ τότε ὁ ἄνθρωπος μὲ ἀπογοήτευσιν, μὲ ἀδιαφορίαν, μὲ ἀπελπίαν. Θὰ ξεχάσῃ τὸν ἀληθινὸν προορισμὸν του καὶ δὲν θὰ βλέπῃ παρὰ ἰσχύος παντοῦ.

Ἡ καταβαλλομένη προσπάθεια ἔρχεται πάντοτε εἰς βοήθειάν μας, ἐνῶ ἡ παραμελουμένη εὐκαιρία στρέφεται πάντοτε ἐναντίον μας. Διότι ἂς μὴ λησμονῶμεν ὅτι, ἐν καιρῷ ναυαγίου, καὶ ἐν μόνον ἀπλοῦν τεμάχιον ἀπλῆς σανίδος ἡμπορεῖ νὰ μᾶς σώσῃ ἀπὸ τὸν πνιγμὸν.

Ἄς ἔχωμεν λοιπὸν θάρρος· ἂς βασίζωμεθα ἐπὶ τῆς αὐριον· ἂς βαδίζωμεν πάντοτε πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἔστω καὶ μὲ θῆμα πολὺ ἀργόν, ἀρκεῖ νὰ βαδίζωμεν πρὸς τὰ ἐμπρὸς μόνον, ὅπως ἐβάδισαν καὶ τόσοι ἄλλοι πρὸ ἡμῶν εἰς ἐποχὰς μάλιστα πολὺ δυσκολωτέρας ἀπὸ τὴν σημερινὴν ἐποχὴν.

Ἡ προσπάθειά μας θὰ θέσῃ ἀσφαλὸς εἰς ἐνεργεῖαν δὲν τὰς δυνάμεις μας. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τὸ εὐεργετικὸν δὲν θὰ ἀργήσῃ νὰ φανῇ. Ἡ πάλη καταπλήσσει τὴν δυστυχίαν καὶ τὰς ἀντιθέσεις τῆς ζωῆς αὐτῆς. Ἡ πάλη εἶνε τὸ μέγα δυναμωτικὸν τοῦ βίου αὐτοῦ ὁ ὁποῖος εἶναι πραγματικῶς δύσκολος καὶ πολύπλοκος ὅπως τὸν ἐκάμομεν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι.

Πρέπει νὰ παλαίωμεν εἰς τὸν κόσμον αὐτόν. Αὐτὴ εἶνε ἡ ζωὴ, ἀναμεμιγμένη μὲ πάλην καὶ μὲ ἐλπίδας, μὲ ἀτυχήματα καὶ μὲ χαράς. Ἡ πάλη εἶνε ἡ κληρονομία τῶν ἀνθρώπων ὅλων. Ἀκόμη δὲ καὶ ἂν νικηθῶμεν εἰς τὴν πάλην αὐτὴν τῆς ζωῆς, θὰ ἔχωμεν τοιούχιστον τὴν παρηγορίαν ὅτι προσεπαθήσαμεν νὰ κάμωμεν τὸ καθήκον μας, χωρὶς λιποψυχίαν καὶ μέχρι τέλους.

Πολλοὶ ἠγωνίσθησαν, πολλοὶ ἐπάλασαν κατὰ κινδύνων, κατὰ ἀγώνων μεγάλων, τεραστίων, καὶ ἐνίκησαν καὶ ἐπέτυχον καὶ ἔφερον ἀποτελέσματα περὶ τῶν ὁποίων ὁμιλεῖ καὶ ἡ Ἱστορία μετὰ καταπλήξεως. Τόσον ἐκοπίασαν, τόσον ἠγωνίσθησαν ὥστε νὰ γίνουν ζωντανὸν παράδειγμα εἰς ἡμᾶς τοὺς νεωτέρους. Ἄς τοὺς ἔχωμεν ὑπ' ὄψει ἂν θέλωμεν νὰ κάμωμεν κατὰ ἄξιον λόγου.

Ἄλλως θὰ θεωρηθῶμεν ὡς κοινοὶ ἄνθρωποι, ὡς ριψάσπιδες, ὡς ἄνθρωποι διὰ τοὺς ὁποίους ἡ διδασκαλία τοῦ Ἱησοῦ Χριστοῦ δὲν ὠφέλησε καθόλου. Θὰ θεωρηθῶμεν ὡς περάσαντες τὴν ζωὴν ἀδίκως, χωρὶς νὰ ὠφελήσωμεν οὔτε τοὺς ἄλλους οὔτε καὶ τὸν ἑαυτὸν μας.

Ἀρχιμ. Γ. Π.

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἀιτήσεις ἐγγραφῆς συνδρομητοῦ ἢ ἀνανεώσεως συνδρομῆς, ὁποθενδήποτε καὶ ἂν προέρχεται, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἐὰν πρωτίστως δὲν συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου ἤτοι 2 δολλ. δι' ἐν ἔτος προπληρωμένα.

Θεοδωρήτου Κοκκινάκη
Διακόνου

Ο ΘΕΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΜΑΣ

(Ὁμιλία ἐκφωνηθεῖσα διὰ τοῦ Ραδίου τῇ 3ῃ Ἀπριλίου ἐ. ξ., δαπάνῃ τοῦ ἀξιότιμου κ. Α. Δημητριάδου, Προέδρου τῆς Κοινότητος τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος, Νέας Ὑόρκης.)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Αὐτὸν ἐξήτει καὶ ζητεῖ ὁ ἄνθρωπος. Ἡ σκέψις ἐξηγ-
τλήθη ζητοῦσα τὴν ἀρχὴν τῆς. Τὰ συμπεράσματα τὰ ὁποῖα
ἐβγαλε ὁ ἀνθρώπινος νοῦς εἶναι ἄπειρα. Ἀλλὰ πόσαι ἀντι-
φάσεις περιλαμβάνονται εἰς αὐτά; Τὸ καλλίτερον συμπέρασμα
ποῦ ἔμεινε καὶ θὰ μένῃ ἀδιάσειστον εἶναι τὸ συμπέρασμα
ποῦ ἀπεκάλυψε ὁ Χριστὸς λέγων «Πνεῦμα ὁ Θεός».

Πρὸς τὸ Πνεῦμα αὐτὸ τῆς Ἀγάπης. Πρὸς τὸ Πνεῦμα
τοῦτο τῆς Ἀληθείας. Πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦτο τῆς Ζωῆς προσ-
καλῶ τὸν νοῦν σας νὰ ἐξυψωθῇ, νὰ πετάξῃ, διὰ νὰ εὕρῃ τὴν
πηγὴν του καὶ τὴν ἀρχὴν του. Καὶ θ' ἀκούσετε πολλάκις ἐπι-
πολαῖον στόματα καὶ γλώσσας φλυᾶρων καὶ ἀνθρώπων μι-
κροῦς νὰ σᾶς λέγουν: Δὲν βαρύνεσαι! Δὲν ὑπάρχει Θεός.
Καὶ θὰ βλέπετε μούτρα εἰρωνευόμενα ἐκείνους ποὺ ὁμιλοῦν
καὶ ἀκούουν περὶ τοῦ Θεοῦ. Θὰ γνωρίζετε πολλοὺς ποὺ κά-
νουν τὸν ἄθεον. Ἀλλὰ μάθετε ὅτι οἱ τοιοῦτοι δὲν εἶναι ἄθε-
οι ἐκ πεποιθήσεως. Εἶναι ἄθεοι ἐξ ἐπιπολαιότητος. Διό-
τι ἡ πεποίθησις προϋποθέτει ἀποδείξει.

Καὶ τί ἀποδείξεις ἔχουν; Μήπως ἡ εἰρωνεία ἀποδεικνύ-
ει; Μήπως ὁ ἐμπαιγμὸς φανερώει ἐπιχειρήματα ἀποδεικτι-
κὰ τῆς ἀνυπαρξίας τοῦ Θεοῦ; Μήπως οἱ κρίνοντες καὶ οἱ
κατακρίνοντες τὰς ἀπλὰς καὶ λαϊκὰς καὶ ἀνθρωπομορφικὰς
ἐκφράσεις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἔχουν ἐπιχειρήματα ὑπὲρ
τῆς ἀνυπαρξίας τοῦ Θεοῦ. Ἀλλ' αἱ ἐκφράσεις αὗται δὲν
φανερώνουν τίποτε ἄλλο εἰ μὴ τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἀνθρώ-
που νὰ πρὸς καθορισμὸν τῆς ἐνοίας τῆς Θεότητος.
Τόσα ἐγράφησαν καὶ γράφονται. Τόσα ἐλέχθησαν καὶ λέ-
γονται κατὰ τοῦ Θεοῦ. Ἀλλ' ὁ Θεὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα.
Ἐκεῖνοι παρέρχονται καὶ ἀγνοοῦνται καὶ θεωροῦνται ἀξιο-
λύπητα θύματα, παραιομέναι καὶ ἡπατημέναι ὑπάρξεις,
ποὺ δὲν ἤκουσαν τὰς μυστικὰς φωνὰς τῆς δημιουργίας καὶ
τὰ ἀλάλητα ἄσματα τῆς ψυχῆς καὶ τὴν ὁμιλίαν τῆς συνει-
δήσεως περὶ τῆς αἰωνίου Ὑπάρξεως τῆς Ζωῆς τῆς Ἀλη-
θείας καὶ τῆς Ἀγάπης τοῦ Θεοῦ.

Μήπως καὶ ἡ ἐπιστήμη παρέχει ἀποδείξεις κατὰ τῆς ὑ-
πάρξεως τοῦ Θεοῦ; Ἄς ἐρωτηθῶν οἱ κορυφαῖοι ἐπιστή-
μονες τῆς ἐποχῆς μας. Ὁ Robert Millikan εἶναι ἀφωσιω-
μένος Πρεσβυτεριανός. Ὁ Arthur Eddington εἶναι
θερμὸς καὶ πιστὸς Κουάκερος. Αὐτοὶ ὁμιλοῦν περισσότερον
διὰ τὸν Θεὸν παρὰ διὰ τὴν ὕλην ποὺ ἀποτελεῖ τὴν βάσιν
τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης. Ὁ Jeans ποὺ εἶναι ἐπιστημονι-
κὴ ἀσθεντία θεολογῇ μὲ μεγαλυτέραν δύναμιν καὶ σθένος
ἀπὸ τοὺς θεολόγους. Εἰς τὸ ἔργον του «Τὸ Οὐράνιον Σύμ-
παν» γράφει: «Αἱ ἀπόλυτοι πραγματικότητες τοῦ σύμπαν-
τος εὐρίσκονται, καὶ ἴσως θὰ εὐρίσκωνται αἰωνίως, πέραν
τοῦ ὁρίου τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης καὶ τῆς καταλήψεως
τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦ». Καὶ ὁ ἴδιος ἐπιστήμων διακηρύσσει:
«Αἱ νέαι ἐπιστημονικὰ ἀντιλήψεις συντατίζονται εἰς τὴν
παραδοχὴν τοῦ κόσμου ὡς φωτὸς δυναμικοῦ ἢ ὑπάρχοντος,
εἰς τρόπον ὥστε ὁλόκληρος ἡ ἱστορία τῆς Δημιουργίας νὰ
δύναται νὰ ἐπαναλαμβάνεται πλήρως εἰς τὰς λέξεις «Ἐβλεπ-
ὁ Θεὸς Γενηθῆτω φῶς..... Αἱ σύγχρονοι ἐπιστημονικαὶ θε-
ωρίαι μᾶς πείθουν περὶ τῆς ὑπάρξεως Δημιουργοῦ εὐρισκο-

μένου καὶ ἐργαζομένου ἐκτὸς τοῦ χώρου καὶ τοῦ χρόνου,
ποῦ εἶναι δημιουργήματά του». Ὁ Arthur Compton κα-
τὰ τὴν Tribune τοῦ Σικάγου εἶπεν: «Ἡ ἐπιστήμη δὲν
φιλονεικεῖ μὲ τὴν θρησκείαν τὴν διδάσκουσαν τὴν ὑπαρξίν
τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὁποίου ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι τέκνα... Διὰ
τὴν ἐπιστήμην εἶναι εὐλογος καὶ πιστευτὴ ἡ ὑπόθεσις τῆς
ὑπάρξεως Νοητικῆς Δυνάμεως ἐργαζομένης ἐν τῷ Κόσμῳ.»
Καὶ ὁ Eddington γράφει μετὰ περισσοτέρας ἀσθεντίας πε-
ρὶ τῶν θεολογικῶν ζητημάτων. «Ὁ ὕλισμὸς καὶ ὁ ντετερμι-
νισμὸς, τὸ κέντρον τῆς πίστεως τῆς ἐπιστήμης τοῦ 19ου αἰ-
ῶνος, ὅστις ἐδίδαξεν ὅτι ὁ κόσμος δύναται νὰ ἐξηγηθῇ μὲ
μηχανικὰς ὑποθέσεις, ὡς μία καθὼς ἐργαζομένη μηχανή,
τῆς ὁποίας οἱ τροχοὶ ἀλληλοκινεῖνται, πρέπει νὰ διαγραφῇ
ἀπὸ τὴν σύγχρονον ἐπιστήμην.»

Ἀλλ' οὔτε ὁ χώρος οὔτε ὁ χρόνος μοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἐπε-
κταθῶ περισσότερον. Διὰ τοῦτο καὶ καταλήγω ἀνεφάρων ἐν
παραφράσει τί ἔγραψεν ὁ μεγάλος Ἀγγλὸς ἐπιστήμων Α.
Fleming πρὸ καιροῦ. «Ἐχομεν πολὺ μικρὰν γνῶσιν πῶς ὁ
κενὸς χώρος κατελήφθη ὑπὸ τῆς μορφῆς τῶν διαφόρων στοι-
χείων τῆς ὕλης. Οὔτε δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ἀσφαλῆ ἐπιστη-
μονικὴν ἀντίληψιν περὶ τοῦ πῶς ἤρχισεν ἡ ζωὴ. Δὲν δυνά-
μεθα καθ' οἷονδῆποτε τρόπον νὰ φέρωμεν εἰς ὑπαρξίν ζω-
ήν. Τότε μόνον δυνάμεθα ὅταν δανεισθῶμεν ἢ ὅταν χρησι-
μοποιήσωμεν τὴν ζωὴν. Καὶ τὰ δύο αὐτὰ χάσματα τῆς ἐπι-
στημονικῆς γνώσεως περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ζωῆς καὶ περὶ τῆς
δημιουργίας τῆς ζωῆς ὑφ' ἡμῶν, οὐδεμία θεωρία ἢ ἐξέλιξις
θὰ εὐρεθῇ ἱκανὴ νὰ γεφυρώσῃ».

Καὶ αὕτη μὲν εἶναι ἡ φωνὴ τῶν σταθερῶν ἐκπροσώπων
τῆς Ἐπιστήμης. Τῶν ἀσταθῶν ὅμως καὶ χλιαρῶν καὶ ἀθα-
θῶν εἶναι ἡ ἐπαγγελία τῆς παγγνωσίας. Ἀλλ' αὐτοὶ ἃς
ἀκούσουν τὴν γραπτὴν ὁμολογίαν τὴν ὁποίαν μᾶς ἀφήκεν
ὁ μυριόνος Ε. Κάντιος. «Ὁ κόσμος εἰς τὸν ὁποῖον ζῶμεν
δὲν εἶναι παρὰ μικρὰ νῆσος τοῦ Γνωστοῦ τὴν ὁποίαν πα-
ραδέρουν ἀπὸ ὅλας τὰς πλευρὰς τὰ κύματα τοῦ Ἀγνώ-
στου».

Ἀλλὰ καὶ ὅσοι δὲν συγκινεῖνται καὶ δὲν ἐξαίρονται εἰς
ὁμολογίαν πίστεως καὶ θαυμασμοῦ πρὸ τοῦ μεγαλειώδους
καὶ σιγηλοῦ μυστηρίου τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζωῆς ἃς ἀκού-
σουν τὸν R. Einstein ποὺ λέγει: «Τὸ ὠραιότερον πράγ-
μα τῆς ἀνθρωπίνης ἐμπειρίας, εἶναι τὸ μυστηριώδες. Ἀπ'
αὐτὸ ἐκπηγάξει ἡ ἀληθὴς Τέχνη καὶ ἡ σοβαρὰ Ἐπιστή-
μη. Ἐκεῖνος διὰ τὸν ὁποῖον εἶναι ξένῃ ἡ συγκίνησις τοῦ
μυστηριώδους, ἐκεῖνος ποὺ δὲν δύναται νὰ τὸ θαυμάσῃ καὶ
νὰ κατανοῇ καὶ νὰ σταθῇ μὲ ἔκστασιν καὶ φόβον ἐνώπιόν
του, ὁμοιάζει μὲ ἀναίσθητον καὶ μὲ νεκρόν. Ἡ ἐπίγνωσις
αὕτη τοῦ μυστηρίου τῆς ζωῆς μας δημιουργεῖ τὴν Θρη-
σκείαν. Ἡ δὲ γνῶσις ὅτι τὸ ἀπροστέλαστον καὶ μυστηριώ-
δες πραγματικῶς ὑπάρχει ἐκδηλοῦν αὐτὸ ἑαυτὸ ὡς τὴν
ὑψίστην Σοφίαν καὶ ὡς τὴν ὑπερτάτην ἀκτινοβολίαν τῆς
Ὁραυότητος, θὰ εὐρίσκειται πάντοτε εἰς τὸ κέντρον τῆς
ἀληθοῦς Θρησκευτικότητος. Καὶ ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ καὶ ἐγὼ
ΑΝΗΚΩ εἰς τὰς τάξεις τῶν εὐσεβῶν θρησκευόντων ἀν-
θρώπων».

Καὶ κατόπιν τῶν ὀλίγων αὐτῶν γραμμῶν τῶν σκέ-
ψεων τῶν ἐπιστημόνων τῆς ἐποχῆς μας ἐπὶ τῶν θεολογικῶν
προβλημάτων δύναται ὁ ἀναγνώστης νὰ ἀντιληφθῇ ὅτι αἱ
μεγάλαι ἀσθενταὶ τῆς ἐπιστήμης δὲν διδάσκουν τὴν ἀθειάν
οὔτε καὶ ἀποδεικνύονται ἐπιπόλαιοι καὶ ἀκατάρτιστοι καὶ ἀ-
φιλοσόφητοι, ὅσοι διδάσκουν τῆς ἀληθείας τὰ διδάγματα.

Ἴσως νὰ μοῦ δοθῇ καὶ πάλιν ἡ εὐκαιρία νὰ ὁμιλήσω

(Συνέχεια εἰς τὴν 15ην Σελίδα)

Οικ. Κώνστα Χατζηδημητρίου

ΜΙΑ ΠΕΡΙΕΡΓΟΣ ΣΑΓΗΝΗ

Εἰς τὴν πρώτην Χριστιανικὴν ἐποχὴν παρουσιάσθησαν οἱ Μαννιχαῖοι, οἱ ὁποῖοι, ἐπειδὴ ἐθεώρουν τὸ σῶμα ὡς αἰτίαν πάσης ἁμαρτίας, ἀπέφευγον πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ εὐχαριστήσῃ αὐτό, μᾶλλον δὲ καὶ τὸ ἐνυράνουν, μέχρι τοῦ σημείου νὰ εἶνε ἀκόμῃ καὶ ἐναντίον τοῦ γάμου.

Τὴν αὐστηράν ταύτην ἀντίληψιν τῶν Μαννιχαίων ἐξηγγένισεν ὁ ὕγις ἀσκητισμός, ὅστις ὡς σκοπὸν αὐτοῦ ἔθιγεν, ὄχι τὴν τυραννίαν τοῦ σώματος ὡς κακοῦ, ἀλλὰ τὴν τοιαύτην ἐξάσκησιν αὐτοῦ, ὥστε νὰ εἶνε ὑπόχειρον εἰς τὸ πνεῦμα καὶ νὰ μὴ γίνῃται πρόσκομμα εἰς τὴν πνευματικὴν προόδον τοῦ ἀνθρώπου αἱ σωματικαὶ ἀνάγκαι του. Καίτοι καὶ ἐκ τῶν ἀσκητῶν πολλοί, μὴ μορφωμένοι πνευματικῶς ἀρκετά, ἥσυχον τὸν ἀσκητισμὸν ἐν πνεύματι Μαννιχαϊκῷ.

Ἡ αὐστηρά αὕτη ἀντίληψις δὲν ἐξέλειπεν εἰς καμίαν ἐποχὴν. Καὶ σήμερον εἰς τὴν κατ' ἐξοχὴν ὕλιστικὴν ἐποχὴν μας ἔχομεν τοὺς Πουριτανούς, οἱ ὁποῖοι θεωροῦν ὡς κακὸν καὶ τὴν χρῆσιν μόνον μέσων, καταληγόντων εἰς πάθη ὀλέθρια διὰ τῆς καταχρήσεως, ὡς τὸ ποτὸν κλπ., καὶ αὐτὰς δ' ἀκόμῃ τὰς ἀθῶας διασκέδασεις, ὡς τὸ θέατρον, τοὺς σεμνοὺς χοροὺς κλπ., διὰ ν' ἀποδείξῃ, φαίνεται, ὅτι ὁ ἀνθρώπος, ὅσονδήποτε καὶ ἂν κλίνη πρὸς τὴν ἀποκλήνωσιν, τὸ πνεῦμα δὲν χάνει τέλεον τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ ἐξακολουθεῖ, οὕτως εἰπεῖν, τὴν διαμαρτυρίαν του διὰ τὴν κακὴν χρῆσιν τῶν σωματικῶν σκιρτημάτων.

Τὸ ὕγιες ὅμως πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου δὲν εἶναι οὔτε τὸ Μαννιχαϊκόν, οὔτε τὸ Πουριτανικόν, ὅπερ εἶνε τὸ ἐν ἄκρον. Ἀλλ' οὔτε καὶ ἡ κατάχρησις καὶ δι' ἡ σήμερινή, ἥτις εἶνε τὸ ἄλλο ἄκρον, ἀλλὰ τὸ τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων μας, ὅπερ εἶνε τὸ μέσον, καὶ ὅπερ ἐκδηλοῦται λαμπρῶς διὰ τῶν συντομοτάτων, ἀλλὰ καὶ τὸσον ἐκφραστικῶν γνωμῶν κηρυγμένων ἅγαν ἢ ἐπ' ἅν μέτρον ἀριστον, τὸ ὁποῖον καίπερ τὸσον αὐστηρὸς εἰς ἑαυτὸν Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν, ἐκφράζει τόσον καθαρά «πᾶν κτίσμα Θεοῦ καλὸν μετ' εὐχαριστίας λαμβανόμενον». Μὲ ἄλλους λόγους αἱ ἀδιάβλητοι ἀνάγκαι, αἱ τροφαί, τὰ ποτά, τὰ μέσα τῶν διασκεδάσεων κλπ., δὲν εἶνε κακὰ καθ' ἑαυτά, ἀλλὰ γίνονται τοιαῦτα μετὰ τὸν τρόπον καθ' ὃν θὰ τὰ μεταχειρισθῶμεν. Κάμνομεν κατάχρησιν αὐτῶν; Γίνονται κακά, διότι ἡ ἀλλεπάλληλος χρῆσις τὰ ἔκαμε πάθη κυριεύσαντα τὴν δύναμιν τῆς θελήσεως καὶ καταστήσαντα τὸν ἄνθρωπον βλαπτικὸν ἢ ἔστω καὶ ἄχρηστον. Τὰ μεταχειριζόμεθα, διὰ νὰ ἐξάψωμεν τὰς σωματικὰς ὁρμάς; Γίνεται κακά, διότι δίδομεν τροφήν καὶ δύναμιν εἰς τὸ κτήνος-ἄνθρωπον νὰ ἐξευτελίσῃ τὸ πνεῦμα-ἄνθρωπον.

Δυστυχῶς ἀμφοτέρων τῶν τρόπων κάμνει κατάχρησιν, ἰδιαιτέρως ἡ σήμερινὴ κοινωνία, ἐπαφελουμένη τὴν ὥραίαν ἐλευθερίαν, ὅπου δῆποτε θυσίαι αἱματηραὶ κατώρθωσαν νὰ τὴν ἐγκαταστήσουν. Οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐνὸς πνεύματος περιορίζουν καὶ τὴν χρῆσιν, οἱ δὲ τὸν ἀντιθέτου δὲν ἔχουν τὸν Θεὸν των, ὡς κοινῶς λέγομεν. Οἱ ἔμποροι τῶν ποτῶν ἀδιαφοροῦν εἰς τὰ κακὰ τῆς καταχρήσεως, δίδοντες σημασίαν μόνον εἰς τὸ ἐκ τῆς ἀφθόνου πωλήσεως χρῆμα. Οἱ λαθρέμποροι τῶν ναρκωτικῶν δὲν δίδουν σημασίαν εἰς τὴν νευρικὴν καὶ τὴν τοῦ ὅλου ἀνθρώπου καταστροφὴν, ἀλλ' εἰς τὸ ἀθεμίτως κερδιζόμενον χρῆμα. Οἱ πορνογράφοι δὲν δί-

δουν σημασίαν εἰς τὴν διαστρέβλωσιν, ἣν φέρουν εἰς τὸ πνεῦμα τῆς νεολαίας, ἀλλ' εἰς τὸ χρῆμα. Οἱ διὰ τῶν εἰκόνων ἢ ἐκ τοῦ φυσικοῦ χειριστοὶ τοῦ γυμνοῦ δὲν δίδουν σημασίαν εἰς τὴν διαφθοράν τοῦ κοινοῦ καὶ ἰδίᾳ τῆς νεολαίας, ἀλλ' εἰς τὸ χρῆμα.

Κατὰ τῶν χρήσεων αὐτῶν τῶν διαφόρων κτισμάτων, ποῦ ἐξαπλώνουν τὴν διαφθοράν καὶ συντελοῦν εἰς τὴν ἀποκλήνωσιν τοῦ ἀνθρώπου, ἡγέρθησαν σταυροφορίαι ἐκ μέρους Κληρικῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀριθμοῦν βίον μακρότερον τοῦ τῆς ἰδικῆς μας εἰς τὴν Χώραν ταύτην. Καὶ ἐξακολουθοῦν τὸν ἀγῶνα. Καὶ Λαῖκοι δ' ἀκόμῃ πολιταὶ ἢ τίμα ὄργανα τῆς Πολιτείας, ἀξιεπαίνως λίαν ἀγωνίζονται κατὰ τῶν ἀποκτηνωτῶν τῆς κοινωνίας καὶ ἰδίᾳ τῆς ἀνυπόπτου νεολαίας, οἱ ὁποῖοι δὲν δυσκολεύονται νὰ ἐπωφελῶνται τὴν ἐλευθερίαν τῆς Χώρας ταύτης καὶ νὰ μεταχειρίζονται μέρος τοῦ ἀθεμίτως κτωμένου χρήματος διὰ τὴν διαφθοράν ἀδυνάτων τὴν συνεῖδησιν ὀργάνων τῆς Ἐξουσίας ἢ τῆς κοινῆς γνώμης, ἵνα ὑποστηρίζουν τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ κακοῦ ἐν ὀνόματι αὐτῆς ταύτης τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου ἢ κακῶς θεοπισθεντῶν νόμων ὑπὸ νομοθετῶν ἐπίσης διεφθαρμένων, εἴτε λόγῳ διεφθαρμένων κτηθεισῶν ἀρχῶν ἢ διὰ χρήματος.

Εἰς ἓνα τοιοῦτον ἀγῶνα μεταξὺ κακοῦ καὶ καλοῦ, ἀποκηνώσεως ἢ ἀνυμνώσεως τοῦ ἐκλεκτοῦ πλάσματος τοῦ Θεοῦ, τί κάμνομεν ἡμεῖς οἱ ὁμογενεῖς;

Βεβαίως δὲν εἴμεθα ὁπαδοὶ τῆς Μαννιχαϊκῆς ἀντίληψεως ἢ Πουριτανικῆς. Καὶ διὰ τοῦτο κάμνομεν χοροεσπερίδας διὰ τὰς Ἐκκλησίας μας καὶ τὰ διάφορα εὐαγγῆ Καθιδρύματά μας, ἐφ' ὅσον ὁ λαὸς μας δὲν κατώρθωσεν ἀκόμῃ ν' ἀνέλθῃ εἰς τὸ πνευματικὸν ἐπίπεδον, νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι δὲν παρουσιάζει περίσσειαν Εὐαγγελικοῦ πνεύματος ἢ Κοινωνία, ἥτις ἀναμένει διὰ τοιούτων μέσων νὰ διατηρῶνται ἡθικὰ Ἰδρύματα, καὶ ὅτι καὶ ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀκόμῃ ἀπόψεως δὲν συμφέρει ὁ ἐν λόγῳ τρόπος, ἐφ' ὅσον τὸ περισσότερον μέρος τῶν εἰσπράξεων διασπαθίζεται κατ' ἀνάγκην εἰς ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἀντίληψις πνευματικωτέρα θὰ ἔσωζε.

Ἀλλ' εἶνε ἀνάγκη ἄρα γε οἱ ἰθύνοντες τὰ ἱδρύματά μας νὰ προσθέσουν καὶ κακὸν μεγαλῆτερον εἰς τὸ κατ' ἀνάγκην ὑπάρχον; Δὲν εἶνε ἀρετὸν νὰ περιορίζονται εἰς ἀθῶαν Ἑλληνικὴν διασκέδασιν, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐξευτελίσουν καὶ τὴν ἐσπερίδα καὶ νὰ διαφθεύρουν καὶ τὰς οἰκογενεὰς μας μετὰ τὴν παρουσίαν γυναικῶν γυναικῶν; Διὰ νὰ προσελκυσθῇ εἰς ἄγαν καὶ ν' ἀνταλλάξῃ τὸ δι' ἰδρωτὸς κτώμενον χρῆμά του μετὰ χυδαίαν εὐχαρίστησιν, ἣν ἡμεῖς τῷ δίδομεν, τί μᾶς χρεωστεῖ μία ἀθῶα οἰκογένεια, νὰ τὴν καλῶμεν νὰ βοηθήσῃ τὸν ἱερὸν σκοπὸν καὶ νὰ διαφθεύρωμεν τὰ κορίτσια τῆς καὶ τὰ παιδιὰ τῆς; Καὶ ποῖαν ἡθικὴν ὑπόστασιν ἔχει τότε καὶ χρησιμότητα τὸ Ἰδρυμά μας, δι' ὃ κοπτόμεθα, ὅταν τὸσον λησμονῇ τὴν ἡθικότητα τοῦ σκοποῦ του καὶ κατέρχεται εἰς μέσα ἄσχημα καὶ βοηθῇ εἰς τὴν διαφθοράν, διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ὁποίας ἔγινε τὸ Ἰδρυμά; Δὲν εἶναι ἀρκετὰ τὰ μετὰ ἀνοικτῆς σημαίας τῆς διαφθορᾶς ὑπάρχοντα καταγῶγια εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ πληθύνωμεν τὴν βλάβην των καὶ νὰ ἐξευτελίσωμεν καὶ τὴν ἰδέαν τῆς ἡθικότητος μετὰ τὴν μετατροπὴν καὶ τῶν ἡθικῶν Ἰδρυμάτων εἰς ἀνῆθικα;

Ἀλλὰ τότε ἄς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ τονίσω μετὰ τῆς μεγαλήτερας λύπης, ὅτι οἱ ἔχοντες τὴν διαφθοράν ὡς ἐπαγγέλμα εἶνε εὐλικρινέστεροι καὶ ἐπομένως ἡθικώτεροι ἡμῶν τῶν ἐπαγγελλομένων τὴν ἡθικοποίησιν, διότι αὐτοὶ ἔχουν πολλὰ-

ΑΡΧΙΜ. ΓΕΡΜ. ΠΟΛΥΖΩΙΔΟΥ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΔΥΝΑΜΙΣ

Ἡ πραγματικὴ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου στηρίζεται ὄχι ἐπὶ τῶν προσκαίρων καὶ περαστικῶν πραγμάτων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀληθινῶν καὶ ἀφθάρτων. Ἐπομένως τὰ πλούτη, τὰ ἀξιώματα, αἱ θέσεις καὶ ὅλα τὰ ἄλλα κοσμικὰ πράγματα, οὐδέποτε πρέπει νὰ εἶναι ζηλευτά. Ἐπανειλημμένως ἐτόνισε τοῦτο ὁ Χριστὸς καὶ διὰ τῆς διδασκαλίας του, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ ἰδίου του παραδείγματος.

Ἄλλ' ὁ πλούτος, καὶ τὰ ἀξιώματα καὶ αἱ μεγάλαί θέσεις, καλῶς χρησιμοποιούμενα, εἶναι, ἀσφαλῶς, ὄργανα καὶ μέσα τῆς ἀρετῆς. Ἐὰν ὅμως ὅποιος κἀνὴν κακὴν χρῆσιν αὐτῶν εἶνε ἀξιοκατάκριτος, ὁμολογουμένως εἶνε κάθε σεβασμοῦ καὶ ἐκτιμήσεως ἄξιος ἐκεῖνος πού χρησιμοποιεῖ αὐτὰ καταλλήλως, ὡς οἰκονόμος τοῦ Θεοῦ, Ἐπιστάτης καὶ Διαχειριστῆς Αὐτοῦ.

Υπάρχουν ἄλλοι, πού ἔχουν προικισθῇ μὲ τὸ δῶρον τοῦ λόγου καὶ τῆς ἐκφράσεως. Τὸ νὰ φρονήσωμεν τοὺς τοιοῦτους διὰ τὸ χάρισμα τοῦ λόγου των εἶνε πολὺ κακόν. Δὲν φθονεῖ ὁ ἐνάρετος ἄνθρωπος τὴν πηγὴν ἐκ τῆς ὁποίας τρέχει ἀδιακόπως ὕδωρ γλυκὺ· δὲν φθονεῖ τὴν ἀηδὼνα ἀπὸ τὸ στόμα τῆς ὁποίας ἐξέρχονται οἱ γλυκύτατοι μουσικοὶ τόνοι· δὲν φθονεῖ τὰ ἄστρα πού τόσον ὥραϊα γεμίζουν τὸν οὐρανὸν καὶ λαμπροκοποῦν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον. Κατὰ ταῦτα οὔτε τὸν εὐφραδῇ φθονεῖ διότι τὸ χάρισμα τὸ ἰδικόν του εἶνε χάρισμα ἐπ' ὠφελείᾳ ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ὡς ἐξαγγέλλον τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ.

Δὲν φανταζόμεθα πόσον ὥραϊον, πόσον εὐχάριστον εἶνε

κίς τὴν τιμότητα νὰ γράφουν ἔξωθεν τῶν καταγωγῶν των: «Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ εἰσὸδος εἰς ἀνηλικίους» ἢ «ἡ παράστασις εἶνε μόνον διὰ τοὺς ἡλικιωμένους». Ἐνῷ ἡμεῖς λέγομεν καὶ γράφομεν: «Τὸ Σωματεῖόν μας εἶνε διὰ τὴν ἡθικοποίησιν ἢ τὴν ὑγιᾶ μόρφωσιν ἢ ἐφαρμογὴν ἡθικῶν ἀρχῶν» καὶ κατόπιν ἢ ἀνυπόπτως δίδουσα τὸ χρῆμά της καὶ εἰσερχομένη οἰκογένεια εὐρίσκεται πρὸ γυμνῶν κορδαλιζόμενων, ἵνα μὴ ἀφήσουν μέλος τοῦ σώματος τῶν θεατῶν ἀσκανδάλιστον καὶ συνείδησιν ἀδιάφθορον. Υπάρχουν πρόσωπα καὶ Σωματεία, τὰ ὁποῖα καὶ διαρρέοντες ἔτοιμον τὸ χρῆμα, πρὶν τὸ δεχθῶν, τὸ ἐξετάζον, ἂν ὁ τρόπος τῆς κτήσεως του ἦτο ἡθικός. Ἡμεῖς κυττάζομεν νὰ εἰσπράττωμεν χρῆμα, μεταχειριζόμενοι οἱ ἴδιοι μέσα διαφθαρτικά.

Τῇ ἀληθείᾳ ἡ ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ γενομένη καταδίκη τοῦ σκανδαλοποιοῦ «οὐαὶ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται», δὲν εἶνε ἀρκετὴ δι' ἡμᾶς τοὺς ἐν ὀνόματι τῶν ἡθικῶν Του ἀρχῶν μισθώνοντας τὸ σκάνδαλον, διὰ νὰ τὸ παρουσιάσωμεν εἰς τὸ ἀνύποπτον κοινόν, μὲ τὸν ὑπολογισμόν νὰ τὸ προδιαθέτωμεν, ἵνα ἐξακολουθήσῃ τὸ σκάνδαλον εἰς βάρος του καὶ εἰς τὸ μέλλον, διότι ἡ διὰ τοῦ ΓΥΜΝΟΥ ΣΑΓΗΝΗ με τοιούτους ὑπολογισμοὺς καὶ ὑπὸ ΗΘΙΚΟΛΟΓΟΥΝΤΩΝ εἶνε σκάνδαλον πολλῷ βαρύτερον καὶ μᾶλλον καταδικαστέον ἢ τὸ ἅπλοον. Τὸ βάρος τοῦ διὰ τὸν ἅπλοον σκανδαλοποιὸν ὀνικοῦ μύλου τοῦ Χριστοῦ διὰ τὸν καταποντισμὸν μας δὲν εἶνε ἀρκετόν.

Ἄς ἐννοήσωμεν καλῶς τὸ γινόμενον ὑπὸ τινων κακῶν καὶ ἄς τὰ διορθώσωμεν πρὶν εἶνε πολὺ ἄργα καὶ δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὰ παιδιὰ μας, καὶ διὰ τὴν κρίσιν τῶν ὑγιῶς σκεπτομένων καὶ διὰ τὴν τοῦ ἀδεκάστου Κριτοῦ, Ὅν δὲν θὰ ξεφύγωμεν.

νὰ κυριαρχῇ εἰς τὴν ψυχὴν μας ἡ ἀρετὴ ἔστω καὶ ἐὰν εὐρισκόμεθα εἰς πολλὰς στενοχωρίας τῆς ζωῆς αὐτῆς. Πρέπει νὰ ἀγαπῶμεν τὸν ἐνάρετον πού χρησιμοποιεῖ διὰ τὸ καλὸν τῆς Κοινωνίας ὅλα ὅσα ἔχει. Διὰ τῶν παροχῶν του γίνεται εὐεργέτης τῶν ἀτόρων τάξεων, διότι κατονοεῖ πλήρως ὅτι ἡ περισουσία τὴν ὁποίαν ἔχει δὲν εἶνε ἰδική του, ἀλλὰ κτήμα τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὸ καλὸν ὅλων τῶν ἀνθρώπων πού ἔχουν ἀνάγκην.

Ἐξ ἀντιθέτου ἐκεῖνον τὸν ἄνθρωπον ὁ ὁποῖος κατ' ὄλυν τρόπον ἀντιλαμβάνεται τὴν σκοπιμότητα τοῦ πλούτου καὶ τῶν ἄλλων καλῶν τῆς ζωῆς, τὸν θεωρεῖ ἡ Κοινωνία ὡς δυστυχῇ μᾶλλον, καὶ ὡς δούλον τοῦ πλούτου του. Ὅσοι ἐχρησιμοποίησαν τὰ ἀγαθὰ των κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ἦσαν οἱ δυστυχέστεροι τῶν ἀνθρώπων, κατὰ μαρτυρίας ἱστορικὰς ἀδιαμφέστους.

Μὲ μίαν λέξιν, ἐὰν τὰ πλούτη καὶ τὰ λοιπὰ ἀγαθὰ, γίνονται ἐφόδια καὶ μέσα πρὸς ἀταξίας καὶ ἀδικίας, τότε οἱ ἔχοντες τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα εἶναι οἱ πλέον δυστυχεῖς ἄνθρωποι ἀνοφελεῖς διὰ τὸν ἑαυτὸν των καὶ ἀνοφελέστεροι διὰ τὸν πλησίον, «ἐξ ὅλα μὴ ποιοῦντα καρπούς» κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Ἐὰν ὅμως τὰ κατὰ κόσμον ἀγαθὰ υποβοηθοῦν εἰς τὴν ἀρετὴν, τότε ἐξ αὐτῶν προέρχεται μεγάλη δι' ὅλους ὠφέλεια. Καὶ τότε κάθε φθόνος εἶνε περιττός.

Διὰ νὰ κρατηθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς σημερινῆς ἐποχῆς ἐνάρετος πρέπει νὰ μὴ ἐξυψώσῃ, νὰ μὴ ὑπερβάλλῃ τὴν ἀξίαν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων τὰ ὁποῖα, ἄλλως τε, σήμερον εἶνε καὶ αὖριον εἰμπορεῖ νὰ χαθοῦν, ὅπως συνέβη τοῦτο εἰς πολλοὺς κατὰ τὴν τελευταίαν μάλιστα δεκαετίαν καὶ ὅπως θὰ γίνεταί πάντοτε.

Δὲν πρέπει ὡσαύτως νὰ θεωρῶμεν ὡς κατὰ ἔκτακτον τὴν δόξαν καὶ τὰς φήμας καὶ τὰς ὑποδοχάς. Καὶ αὐταὶ δὲν ἀρκοῦν νὰ φέρουν ἀπογοητεύσεις καὶ στενοχωρίας μεγάλας. Αὐτὸ παρετηρήθη καὶ ἀπεδείχθη πέραν πάσης συζητήσεως ἀπὸ πολλοὺς καὶ μάλιστα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Παρακολοθησατε τὴν σύγχρονον διεθνῇ Ἱστορίαν καὶ θὰ πεισθῇτε ἀμέσως.

Ἡ ἀρετὴ ἐπομένως εἶνε ἡ μόνη κυριαρχοῦσα δύναμις, εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς καὶ εἰς ὅλους τοὺς λαούς. Αὐτῆς τὸ κύρος εἶνε ἀκατάβλητον. Αὐτῆς ἡ ἰσχὺς εἶνε ἀκατάβλητος. Αὐτῆς ἡ ὡραιότης εἶνε ἀνυπερέβλητος. Αὐτὴ εἶνε τὸ μεγαλύτερον ἀγαθόν. Ἄς ἀφήσωμεν ὅθεν νὰ κυριαρχήσῃ εἰς τὴν ψυχὴν μας ἡ Ἀρετὴ, ἐὰν θέλωμεν νὰ εἴμεθα κύριοι τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ νὰ αἰσθανθῶμεν τὴν ζωὴν καλυτέραν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἡ πολὺ μικρὰ εἰς ἀριθμὸν ὁμογενῶν οικογενειῶν Κοινότης San Angelo, Texas, μόλις ἀποπερατώσα τὸν νεόδημιτον Ναὸν της, παρακαλεῖ τὰς ἀδελφὰς Κοινότητας ὅπως ἀποστείλῃσι πρὸς αὐτὴν ἅπ' ἐὶς τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐκ τῆς ἐκκλησίας της, τὰ ἐξῆς Ἀντικείμενα ἐκ τῶν ὁποίων ἐνδέχεται νὰ ἔχωσι διπλὰ ἢ ἀχρησιμοποίητα.

- 1) Εἰκὼν Παντοκράτορος Ὁραίας Πύλης 36X42 ἰντσῶν.
- 2) Ἀνὰ μίαν Εἰκόνα τῶν Ἀγίων Ἀρχαγγέλων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ τῆς Βογείου καὶ Νοτίου Πύλης 20X43 ἰντσῶν.
- 3) Μίαν εἰκόνα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου 30X21 ἰντσῶν Εἰκονοστάσιον.
- 4) Ἐπιτάφιον — Ἐξαπτερίγυα — Πολυέλαιον.
- 5) Ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Ἀρτοφόριον.

GREEK ORTHODOX CHURCH
South Lane & G. Sts, San Angelo, Texas

ΑΡΘΡΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΛΗΞΙΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΟΛΙΓΑΙ μόνον εβδομάδες μᾶς χωρίζουν ἀπὸ τὴν λήξιν τοῦ Σχολικοῦ τούτου ἔτους. Μαθηταὶ καὶ διδάσκαλοι θ' ἀφήσουν μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὰ σχολικὰ κτίρια διὰ νὰ ἀνανεώσουν ἐπὶ τι διάστημα τὰς δυνάμεις των καὶ νὰ ἀρχίσουν καὶ πάλιν κατὰ Σεπτέμβριον τὸ ἴδιον ἱερόν των ἔργον. Καὶ εἶνε καθήκον καὶ μεγάλη ὑποχρέωσις τῶν Σχολικῶν Ἐπιτρόπων καὶ τῶν Κοινοτικῶν παραγόντων νὰ ἐκδηλώσουν τὴν βαθυτάτην ὑποχρέωσιν των πρὸς τοὺς κοινωνικοὺς αὐτοὺς στύλους, τοὺς ἐκμορφωτὰς καὶ ἀναμορφωτὰς τοῦ κόσμου ὅλου, τοὺς διδασκάλους καὶ τὰς διδασκαλίσσας. Ἰδιαίτερα τιμὴ ὀφείλεται πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς παιδωγούς οἱ ὁποῖοι, χωρὶς νὰ διαθέτουν τὰ μέσα τὰ ὁποῖα διαθέτουν οἱ ξένοι συνάδελφοί των, κάμνουν τὸ καθήκον των μὲ τὸ παραπάνω. Οἱ Σχολικοὶ Ἐπίτροποι θὰ ἔπρεπε νὰ καλυτερεύσουν τὴν θέσιν τῶν διδασκάλων καὶ διδασκαλισσῶν, ὅσον δύνανται, νὰ περιποιηθοῦν αὐτούς, νὰ ἐπιζητήσουν ἐγκαίρως τὸν ἐκ νέου διορισμὸν των ἀπὸ τὸ Ἀνώτατον Ἐκπ. Συμβούλιον καὶ ὅχι τὴν τελευταίαν στιγμὴν, ὅπως συνέβη πέρυσιν εἰς 3—4 Κοινοτήτας, διὰ νὰ δυνηθοῦν μὲ νοὺν ἀπερίσπαστον νὰ διέλθουν οὗτοι τὰς Σχολικὰς διακοπὰς.

ΟΙ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ ΕΣΤΙΑΤΟΡΕΣ

ΡΙΠΤΩΝ κανεῖς βλέμμα εἰς τὸ ὠραιότερον καὶ πολυσέλιδον περιοδικὸν «Ἐστιάτωρ» τῆς ὁμωνύμου Ὁργανώσεως τῶν Ὁμογενῶν Ξενοδόχων, δὲν δύναται παρὰ νὰ ἐπαινέσῃ μεγάλως τὸ καλὸν ἔργον τὸ ὁποῖον ἐπιτελεῖ τὸσον ἢ Ὁργάνωσις αὐτῇ ὅσον καὶ τὸ μηνιαῖον περιοδικὸν της. Αἱ δι' αὐτοῦ διδόμεναι πληροφορίες καὶ ὁδηγαί πρὸς τοὺς Ὁμογενεῖς Ἐστιάτορας εἶναι, ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, χρήσιμοι πρὸς αὐτούς. Καὶ εἶναι τόσοι πολλοὶ οἱ ἐν Ἀμερικῇ ξενοδόχοι καὶ οἱ εἰς τὰ ξενοδοχεῖα ἐργαζόμενοι ὁμογενεῖς, ἅνω τῶν τετρακοσίων χιλιάδων, κατὰ τὰς στατιστικὰς τοῦ διακεκριμένου συντάκτου τοῦ περιοδικοῦ τούτου, δηλαδὴ ἅνω τοῦ ἡμίσεως τοῦ ὅλου Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ἐν Ἀμερικῇ. Καὶ εἶναι, ὅλοι, καλὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας μας, οἰκογενειάρχαι οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν. Μὲ ἐνθουσιασμὸν συνεισφέρουν πάντοτε διὰ κάθε καλὸν σκοπὸν τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς Ὁμογενείας. Δι' αὐτὸ καὶ ἡ ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησιαστικὴ μας Ἀρχὴ μὲ ἰδιαίτεραν προσοχὴν παρακολουθεῖ πάντοτε τὸ ἔργον των καὶ εὐλογεῖ τοὺς κόπους των. Ἀς εἶναι ἀδιάκοπος καὶ ἀνεμπόδιτος ἡ πρόοδος αὐτῶν διότι ἐπὶ τῆς προόδου αὐτῶν στηρίζεται καὶ ἡ πρόοδος τῶν Κοινοτικῶν μας κατὰ πολὺ.

ΠΟΛΕΜΟΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΑΣΕΜΝΟΥ

ΕΙΧΕ δίκαιον ὁ Καρδινάλιος τῆς Βοστώνης ὁ ὁποῖος ὁμιλῶν τελευταίως πρὸς Κυρία καὶ Δεσποινίδας εἰς μεγάλην συγκέντρωσιν, ἐδήλωσεν ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ κηρυχθῇ ἕνας μεγάλος πόλεμος κατὰ τῶν ἀσέμνων ἐνδυμασιῶν, τῶν ἀσέμνων παιγνιδίων, τῶν ἀσέμνων ταινιῶν, τῶν ἀσέμνων βιβλίων καὶ τῶν ἀσέμνων περιοδικῶν. Τὸ κακὸν ἔχει προχωρήσει πολὺ καὶ δικαίως κρούεται ἀπὸ τινος ὁ κώδων τοῦ κινδύνου. Αἱ μητέρες θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ κυριωτέρα ἀποστολὴ των εἶνε εἰς τὸν οἶκον. Τὰ ἄσεμνα θεάματα καὶ ἡ περιέργος ἀμφίεσις δὲν ἀρμόζει εἰς χριστιανὰς γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι μάλιστα πρόκειται νὰ δώσουν τὸ καλὸν παράδειγμα εἰς τὰς ἐπιγιγνομένας γενεάς. Ἔχουν αἱ Κυρίαί πολλὴν καὶ μεγάλην ἐργασίαν εἰς τὴν οἰκίαν ἔὰν θέλουν νὰ ἐργασθοῦν πραγματικῶς, ἀντὶ νὰ κατατρίβωνται εἰς τὸ νὰ παρακολουθοῦν ἄσεμνα παιγνίδια, νὰ ἀναγινώσκουν ἄσεμνα βιβλία καὶ νὰ ἐνδύωνται μὲ τρόπον ἄσεμνον. Εὐτυχῶς ὅτι αἱ παραδόσεις αἱ ἀρχαιότεραι εἶναι πλούσιαι εἰς ὥραϊα παραδείγματα ἀπλότητος καὶ κοσμιότητος καὶ δὲν ἔχουν παρὰ εἰς αὐτὰς νὰ προστρέχουν διὰ νὰ παραδειγματίζωνται καταλλήλως. Ὁ μεγαλύτερος στολισμὸς τῶν κυριῶν εἶνε ἡ σεμνότης καὶ ἡ ἀπλότης εἰς ὅλα.

ΟΙ ΓΡΑΙΚΟΚΑΘΟΛΙΚΟΙ ΤΗΣ ΣΙΚΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΒΑΤΙΚΑΝΟΝ

ΤΟ ΒΑΤΙΚΑΝΟΝ, τελευταίως, ὥρισεν ἰδιαίτερον Ἐπίσκοπον διὰ τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας τῶν Γραικοκαθολικῶν οἱ ὁποῖοι, ἀπὸ καιροῦ, παραμένουν εἰς τὴν Νότιον Ἰδίως Σικελίαν. Ἐπὶ πλέον ἐξήκοντα τρεῖς Ἱερεῖς ὠρίσθησαν διὰ νὰ ἐξυπηρετοῦν τοὺς Οὐνίτας τούτους οἱ ὁποῖοι ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ ὅτι ἔχουν δῆθεν τὴν ἐλευθερίαν νὰ ἐξασκοῦν τὴν Ἱερὰν Λειτουργίαν καὶ τὰ λοιπὰ Ἱ. Μυστήρια Ὁρθοδόξως, γίνονται θύματα τῆς μεγαλυτέρας προπαγάνδας τοῦ Καθολικισμοῦ, χωρὶς ἴσως νὰ τὸ ἀντιλαμβάνωνται ἐπαρκῶς. Ὁ Ἐπίσκοπος αὐτὸς τῶν 40 χιλιάδων Γραικο-Καθολικῶν τῆς Σικελίας, ὁ ὁποῖος προήχθη καὶ εἰς Ἀρχιεπίσκοπον καὶ κατοικεῖ, μετὰ τοῦ λοιποῦ ἐπιτελείου του, εἰς ἓν τῶν ὠραιότερων Κτιρίων τῆς Σικελίας, ἀνέλαβε νὰ παῖξῃ τὸν σκληρὸν ρόλον τοῦ νὰ μεταφέρῃ τοὺς τέως αὐτοὺς Ὁρθοδόξους εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Καθολικισμοῦ, διότι, ἐν τῷ μεταξύ ἀμβλύνονται καὶ αἱ περὶ καταγωγῆς παραδόσεις αὐτῶν. Λυπηρὸν ἄλλ' ἀληθές. Ἡ διαγωγὴ τοῦ Βατικανοῦ ἀνέκαθεν εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ὑπῆρξε παρομοία: πολιτικὴ προπαγάνδα καὶ ἐξωμοσίας. Πολλὰ δὲ ἔχομεν παραδείγματα τὰ ὁποῖα δεικνύουν ὅτι ἡ στάσις αὐτῇ ἦτο πολὺ τολμηρά, προκαλέσασα πολλὰ θλιβερά ἐπεισόδια, κατὰ τὰ ὁποῖα μάλιστα πολλὰ οἰκογένειαι ἐδιχάσθησαν καὶ πολλὰ ἔθρηνησαν τὴν ἀπώλειαν τῶν μελῶν των.

ΑΡΧΙΜ. ΓΕΡΜ. ΠΟΛΥΖΩΙΔΟΥ

Ο ΑΜΒΟΝ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

ΖΩΗ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ

Αί ερευναι τοῦ ἀνθρώπου. — Πρῶτος τρόπος. — Δεύτερος τρόπος. — Ἀλλά καὶ πάλιν. — Πῶς χωρίζομεν τὴν ζωὴν μας ἀπὸ τὴν Θρησκείαν. — Ὁριζόμενα πρόσωπα. — Ὁριζόμεναι ἡμέραι. — Ὁριζόμενοι τόποι. — Μία σχολὴ καλλιτεχνῶν. — Συγκρίσεις. — Σκοπὸς τοῦ Χριστοῦ. — Πρὸς τί ὁμοιάζομεν. — Τὸ ζητούμενον.

«Αὕτη ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσι σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν.» (Ἰωάν. 17,3)

ΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ὁ ἄνθρωπος, ἐν τῇ πορείᾳ του, προσπαθεῖ νὰ στηριχθῇ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Καὶ εἰς τὰς προσπάθειάς του αὐτὰς λησμονεῖ νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ εὑρῇ τοὺς τρόπους καὶ τὰ μέσα ἐκεῖ ὅπου πρέπει, δηλ. εἰς τὸν γραπτὸν καὶ εἰς τὸν ἄγραφον νόμον τοῦ Θεοῦ καί, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ὑποφέρει «ἐξ ἰδίας ἀτασθαλίας» καταφεύγων εἰς ἄλλους τρόπους πού δὲν τοῦ ἐξασφαλίζουν ἐκεῖνα πού ζητεῖ. Ἀς ἐξετάσωμεν σήμερον, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὥραίας Εὐαγγελικῆς περικοπῆς τῆς Κυριακῆς τῶν Ἁγίων Πατέρων, μερικoὺς ἐκ τῶν τρόπων τῶν αὐτῶν, ὀνομαζόντες τὸ θέμα μας αὐτὸ **ΖΩΗ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ**.

Πρῶτος τρόπος

Ὑπάρχουν δύο τρόποι μὲ τοὺς ὁποίους ἀντιμετωπίζομεν σήμερον τὴν ζωὴν:—Ὁ ἓνας εἶναι ὁ **ὑλιστικὸς**, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος εἶνε τόσον ἀπερροφημένος ἀπὸ τὰς καθημερινὰς φροντίδας καὶ τὰ σχέδιά του, ὥστε ποτὲ δὲν ἔχει καιρὸν ἢ ἐπιθυμίαν νὰ ἰδῇ καὶ ὀλίγον παρὰ πέρα. Ἐξοδεύει τὸν καιρὸν του χωρὶς νὰ κοιτάξῃ ὀλίγον καὶ πρὸς τὰ ὑψηλά. Ἀγαπᾷ τὸν κόσμον αὐτὸν καὶ τὰς τέψεις του. Καὶ ὅταν τοῦ ὁμιλήσῃ κανεὶς περὶ ἄλλου, πνευματικοῦ κόσμου, γελᾷ ὑποπτα.

Δεύτερος τρόπος

Ὁ ἄλλος τρόπος, τὸν ὁποῖον θὰ ἠμποροῦσε κανεὶς νὰ θεωρήσῃ πολὺ ἐπιτυχημένον εἶνε ἐπίσης λανθασμένος εἰς τὴν περὶ ζωῆς ἀποψίν του. Κατ' αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἰδέαν περὶ τοῦ πνευματικοῦ κόσμου καὶ ποθεῖ νὰ ζῇ ἐν αὐτῷ. Ἐλαβεν οὐράνιον ὀραματισμὸν καί, ὡς ἐκ τούτου, περιφρονεῖ κάθε γήινον. Ἔστρεψε τὸ βλέμμα του πρὸς τὸν ἀκτινοβολοῦντα καὶ ἔνδοξον ἥλιον καὶ τὰ μάτια του ἐθαμβώθησαν οὕτως ὥστε ὅταν ἐκοίταζε πάλιν κάτω πρὸς τὴν γῆν, αὐτὴ τοῦ ἐφάνη σκοτεινὴ, μικρὰ καὶ θολή. Ὅλοι αἱ προσπάθειαι τοῦ τοιοῦτου ἀνθρώπου εἶναι τώρα πῶς νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτόν. Ζητεῖ ν' ἀπομακρύνῃ ἑαυτὸν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτόν.

Ἀλλά καὶ πάλιν

Ἡ τελευταία αὕτη τάξις εἶνε πολὺν βεβαίως ὑπεράνω τῆς πρώτης. Εἶνε ἡ ἀλήθεια ὅτι βλέπει τὸ πνευματικὸν μέρος.

Ἀλλά, ἀτυχῶς, δὲν βλέπει τοῦτο ἐν σχέσει μὲ τὸ ὕλικόν. Παραγνωρίζει τὸν προορισμὸν τῆς Θρησκείας, ὁ ὁποῖος εἶνε, πρωτίστως, πρακτικὸς, προοριζόμενος διὰ τὴν καθημέραν ζωὴν. Εἶνε ὁ καθημερινὸς μας ἄρτος, ὅχι τὸ Κυριακάτικον δεῖπνον. Ἡ Θρησκεία δὲν εἶνε μέσον διὰ ν' ἀποφύγῃ κανεὶς τὸν κόσμον, ἀλλ' εἶνε μέσον διὰ νὰ ζήσῃ κανεὶς ὠραϊότερον εἰς τὸν κόσμον αὐτόν. Ἡ Θρησκεία εἶνε διὰ τὸν κόσμον αὐτόν. Ἐν τούτοις πολλοὶ φαντάζονται ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ χωρίσουν τὴν Θρησκείαν ὅσον τὸ δυνατόν ἀπὸ τὴν ζωὴν. Τὸ κάμνουν αὐτὸ κατὰ πολλοὺς τρόπους, ὅπως θὰ ἴδωμεν ἀμέσως παρακάτω.

ΠΩΣ ΧΩΡΙΖΟΜΕΝ ΑΤΥΧΩΣ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΡΗΣΚΕΙΑΝ

α'.—Ὁριζόμενα ἄτομα.

Πρῶτον περιορίζουν τὴν Θρησκείαν εἰς ὠρισμένα ἄτομα. Ἀναθέτουν τὴν φροντίδα καὶ τὰ βάρος εἰς ὀλίγους καὶ αὐτοὶ μένουں ἀμέεμνοι. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀναθέτομεν εἰς τὸν Ἱερέα μας νὰ θρησκεύῃ αὐτοὺς χάριν ἡμῶν. Τοῦτο ὅμως εἶνε ὡσάν νὰ ἐβάζομεν κάποιον ἄλλον ν' ἀναπνέῃ δι' ἡμᾶς. Ὁ Θεὸς θὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ ὅλους τὴν ἐξάσκησιν τῆς καλωσύνης εἴτε κληρικοὶ εἶναι οὗτοι εἴτε λαϊκοί. Ὁ Ἱερεὺς κηρύττει, ἀλλὰ μήπως καὶ ὁ λαϊκὸς δὲν εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ κηρύττῃ παντοῦ ὅπου παρουσιασθῇ ἀνάγκη; Ὁ Ἱερεὺς ἀποφεύγει τὴν ψευδολογίαν καὶ τὴν χαρτοπαιξίαν, ἀλλὰ μήπως καὶ ὁ λαϊκὸς δὲν ὀφείλει ν' ἀποφεύγῃ αὐτά; Ὁ Ἱερεὺς ἀποφεύγει τὰς ἐξωφρενικὰς διασκεδάσεις καὶ τὰς ἀταξίας, ἀλλὰ μήπως καὶ ὁ κοσμικὸς δὲν εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ τὰς ἀποφεύγῃ μὲ κάθε θυσίαν;

β'.—Ὁριζόμεναι ἡμέραι.

Ἄλλος τρόπος τοῦ ἀποχωρισμοῦ τῆς Θρησκείας ἀπὸ τὴν ζωὴν εἶνε ὅτι περιορίζομεν, ἐδῶ πρὸ παντός, τὴν θρησκείαν εἰς ὠρισμένας ἡμέρας. Ὅπως κατὰ τοὺς πολέμους κηρύσσεται ἐν διάστημα ἐκκεχειρίας ὅποτε ὁ πόλεμος δικόπτεται πρὸς στιγμὴν, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον καὶ τώρα καὶ κάθε τόσο, κάθε Χριστούγεννα ἢ κάθε Πάσχα, κάμνομεν μίαν παῦσιν ἀπὸ τὴν ὀρμὴν καὶ τὴν σπουδὴν τῆς ἀδιαφορίας. Ἡ Θρησκεία καθ' ὁανδότητε ἄλλην ἡμέραν φαίνεται περιττὴ εἰς ἡμᾶς ἀτυχῶς. Λησμονοῦμεν ἐκεῖνο πού εἶπεν ὁ Χριστός:—«Τὸ Σάββατον ἐγένετο διὰ τὸν ἄνθρωπον καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ Σάββατον». Θρησκεύομεν 2 ἢ 3 φορὰς μόνον τὸ ἔτος.

γ'.—Ὁριζόμενοι τόποι.

Ἐπειτα ὑπάρχουν ἄλλοι πού περιορίζουν τὴν Θρησκείαν μόνον εἰς ἰδιαιτέρους τόπους, πού νομίζουν ὅτι εἶνε περιττὴ ἢ προσεχὴ διαρκούσης τῆς ἐργασίας καὶ εἰς τὸ ἐργαστήριον καὶ εἰς ἄλλην ὥραν τῆς ἡμέρας. Ὅτι βεβαίως ὠρισμένος τόπος καὶ ὠρισμένος ἅγιον κτίριον πρέπει νὰ χρησιμοποιηθῇ Α Π Α Ρ Α Ι Τ Η Τ Ω Σ διὰ τὰς θρησκευτικὰς τελετάς, ὅτι ὠρισμένα εἶδη ἐνδυμασίας, μουσικῆς κλπ., πρέπει Α Π Α Ρ Α Ι Τ Η Τ Ω Σ νὰ χρησιμοποιῶνται, αὐτὸ εἶνε ἐκτὸς πάσης συζητήσεως. Ἀλλὰ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν πρέπει νὰ ὑπομνησθῇ καὶ πάλιν τὸ ἐπιγραμματικὸν ἐκεῖνο: «Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας Αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν».

Μία σχολὴ καλλιτεχνῶν

Ὑπάρχει μία σχολὴ καλλιτεχνῶν οἱ ὁποῖοι ζωγραφίζουν εἰκόνας μὲ τὸν Χριστὸν εἰσαγόμενον ὡς ἓνα ταπεινὸν βοή-

θόν, ὡς ἓνα ἱατρόν, ἐπὶ παραδείγματι, θεραπεύοντα ἀρρώστους εἰς ἓν δημοτικὸν νοσοκομεῖον. Εἰς ἓν μάλιστα Μουσεῖον περιειργάσθημεν εἰκόνα τέχνης θαυμασίας εἰκονίζουσιν τὸν Χριστὸν ὡς ναυαγοσώστην φοροῦντα ἐνδύματα ναυτικοῦ καὶ κρατοῦντα σωσίβιον. Ὅσον ἀνακόλουθος τὴν αὐτὴν εἰκὼν αὐτὴ ἀπὸ καλλιτεχνικῆς ἀπόψεως, ἐν τούτοις θρησκευτικῶς εἶναι ὀρθή. Ὅλοι πιστεύομεν εἰς τὸν Χριστόν, ἀλλ' ἐκεῖνο τοῦ ὁποῦ ἔχομεν ἀνάγκη εἶναι νὰ σχηματίσωμεν ὀρθὴν ἰδέαν τοῦ τί ἦτο ὁ Χριστὸς πρὸς τοὺς συγχρόνους Του καὶ κατόπιν νὰ φαντασθῶμεν τί θὰ ἔκαμινεν Οὗτος ἐὰν ἔζη σήμερον ἐν μέσῳ ἡμῶν.

Συγκρίσεις

Ἡμεῖς σήμερον δὲν θέλομεν νὰ ἐννοήσωμεν τὴν ἀληθινὴν ἐνσάρκωσιν, τοῦ πῶς δηλ. ὁ «Λόγος σὰρξ ἐγένετο». Τὸ θαυμασιώτερον ὅμως πρᾶγμα περὶ Ἰησοῦ ἦτο ὅτι ἡ Θρησκεία Του ἦτο μέρος τῆς καθημερινῆς ζωῆς Του. Ἐπῆγαιεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, εἰς τὴν Παλαιστίνην, κάμνων τὸ καλόν, βοηθῶν τοὺς ἐν στενοχωρίᾳ, καταγγέλλων τὴν ἀδικίαν, διδάσκων ὅταν ὑπῆρχεν εὐκαιρία. Ἐκήρυττε τόσον προθύμως ἀπὸ τὴν πέτραν ἐνὸς πηγαδιοῦ, ὅσον καὶ ἀπὸ ἓνα ἄμβωνα. Ὅλα ἦσαν ἐξ ἴσου ἱερά πρὸς τὸν Θεάνθρωπον Ἰησοῦν.

Σκοπὸς τοῦ Χριστοῦ

Ὁ σκοπὸς τοῦ Χριστοῦ δὲν ἦτο ν' ἀποκαταστήσῃ Ἀθρησκείαν ἀποκλειστικότητος, ἀλλὰ νὰ ἐξαγιάσῃ τὴν καθημερινὴν ζωὴν. Ἄς μὴ κρατῶμεν λοιπὸν τὴν θρησκευτικὴν μας ζωὴν χωρισμένην ἀπὸ τὴν συνήθη τακτικὴν μας ζωὴν. «Ποῦθεν δὲν πρέπει νὰ πηγαίνομεν ὅπου δὲν ἡμποροῦμεν νὰ πάρωμεν τὸν Θεὸν μαζὺ μας, οὕτε νὰ κάμωμεν κατὶ διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἡμποροῦμεν νὰ ζητήσωμεν τὴν εὐλογίαν Του», εἶπε κάποιος φιλοσοφοῦσα διάνοια. Καὶ πράγματι. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀντίθετον εἶναι ἀληθές:—Πάρε τὸν Χριστὸν μαζὺ σου καὶ πῆγαινε ὅπου θέλεις.

Πρὸς τί ὁμοιάζομεν

Κάποιος παρομοιάζει τὸν ἄνθρωπον πρὸς ἓνα ναυαγόν, ὁ ὁποῖος βυθίζεται εἰς τὸ νερόν· ἐνῷ ὅμως ἀγωνίζεται νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὸ νερόν, παραδόξως ὅμως ἀντὶ νὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι του ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τοῦ νεροῦ διὰ ν' ἀναπνεύσῃ ἀέρα, ἀπεναντίας κρατεῖ τὸ κεφάλι του ἐκουσίως πρὸς τὰ κάτω. Τὸ ἴδιο κάμνομεν καὶ ἡμεῖς ἀπαρалаλάτως. Δὲν ἔχομεν κατανοήσει τὸν σκοπὸν τῆς ζωῆς καὶ τὸν σκοπὸν τῆς Θρησκείας. Χωρίζομεν τὴν μίαν ἀπὸ τὴν ἄλλην. Δὲν θέλομεν νὰ ἀναπνεύσωμεν τὸν ζωογόνον ἀέρα τῆς Θρησκείας.

Τὸ ζητούμενον

Ἄς προσέξωμεν εἰς τὸ σημερινὸν Εὐαγγελικὸν ἀνάγνωσμα. Θὰ συγκινηθῶμεν ἰδιαίτερος. Ὁ Χριστὸς ἐνδιαφέρεται δι' ὅλους μας ἰδιαίτερος. Ἀκούσατε μὲ πόσον πόνον, μὲ πόσον ἐνδιαφέρον ἐκφράζεται διὰ τὸν ἄνθρωπον ποὺ κυλιέται πολλάκις μέσα εἰς τὸν ὕλισμὸν τῆς ζωῆς. Δὲν κάμνει καμμίαν ἀπολύτως διάκρισιν μεταξὺ καλῶν ἀνθρώπων καὶ κακῶν ἀνθρώπων. Δίδει εἰς ὅλους τὴν ἰδίαν εὐκαιρίαν. Ὁ δρόμος πρὸς τὴν ἀγνὴν καὶ καθαράν Θρησκείαν εἶναι ἀνοικτός. Ἀκούσατε μὲ πόσον γλυκύτητα ἐπαναλαμβάνει καὶ πάλιν σήμερον ὁ Χριστός:—

«Πάτερ ἄγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί Σου, οὓς δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς.»

ΑΡΧΙΜ. ΓΕΡΜ. ΠΟΛΥΖΩΙΔΟΥ

Η ΣΙΩΠΗ ΔΙΑ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΝ

Ἡ Σιωπὴ εἶναι ἓν ἀκόμη ὥραϊον μέσον διὰ τὴν πνευματικὴν καὶ ψυχικὴν ἀμὴν τοῦ πραγματικῶς θρησκευόντος χριστιανοῦ. Καὶ ὅταν λέγωμεν σιωπὴν δὲν ἐννοοῦμεν βεβαίως τελείαν ἀποφυγὴν χρήσεως τοῦ λόγου διὰ τὸν σημερινὸν μάλιστα χριστιανόν. Ἐννοοῦμεν ὅτι οὗτος πρέπει νὰ χρησιμοποῖ ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγωτέραν ὁμιλίαν καὶ τότε μόνον ὅταν εἶναι ἀνάγκη. Καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ τοιούτου εἶναι νομίζομεν, κατάδηλος.

Ἡ Θρησκευτικὴ Ζωὴ εἶναι μία συνεχὴς καὶ σταθερὰ ἐκνοήσις μετὰ τοῦ Θεοῦ. Δὲν εἶναι, κατὰ ταῦτα, δυνατόν νὰ διατηρηθῇ εὐκόλως ἡ Θρησκευτικὴ Ζωὴ ἐὰν ὁ χριστιανὸς ἐνδίδῃ ἁμέσως καὶ ὑποχωρῇ εἰς κάθε ἐσωτερικὸν παλμόν τοῦ νὰ ἀρχίσῃ ὁμιλίαν μὲ ἄλλους χωρὶς ἀνάγκη. Ἐὰν γίνῃ τοῦτο, τότε ὁ κόσμος αὐτὸς θὰ παύσῃ νὰ εἶναι τόπος σοβαροῦ ἔργου διὰ τὸν Θεόν καὶ ἡ ὥραία αὐτὴ ἀτμόσφαιρα θὰ παύσῃ νὰ εἶναι ἀτμόσφαιρα προσευχῆς.

Ὁ ζηλωτὴς χριστιανὸς εἶναι πάντοτε πρόθυμος νὰ κρατῇ τὴν ἀπαραίτητον σιωπὴν. Γνωρίζει ὅτι τοῦτο εἶναι ἐξαιρετικῆς σημασίας τόσον διὰ νὰ ἀναπτυχθῇ μία πειθαρχημένη ζωὴ, ὅσον καὶ διὰ νὰ χαλιναγωγῇ τὸν ἑαυτὸν του. Καὶ μὲ αὐτὴν τὴν αὐτοχαλιναγωγίαν ὅχι μόνον συντελεῖ εἰς οἰκοδομὴν τῶν ἄλλων, ἀλλὰ κατανοεῖ καλῶτερον πῶς νὰ χρησιμοποῖ τὴν ὁμιλίαν.

Ἡ Σιωπὴ διδάσκει τὸν Χριστιανόν πῶς ν' ἀποφεύγῃ τὰς ἀρεπτεῖς, ἀνοικτεῖς καὶ προχείρους παρατηρήσεις, πῶς ν' ἀποφεύγῃ ἀπὸ τοῦ νὰ κρίνῃ τοὺς ἄλλους, καὶ πῶς νὰ κατανῶσθῃ ὅτι ἡ ὁμιλία ἐδόθη εἰς αὐτὸν ὡς μέσον καὶ βοήθημα διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν Θεόν.

Ἡ σιωπὴ εἶναι κατάλληλον συντελεστικὸν μέσον διὰ προσευχῆν. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως ὁ κοινωνικὸς, ποὺ ζητεῖ εὐχαρίστησιν εἰς ἀδιάκοπον συνομιλίαν, οὐδέποτε θὰ γνωρίσῃ τὴν γλυκύτητα τῆς προσευχῆς. Ὁ νοῦς του εὐρίσκεται ὑπὸ διαρκῇ θόρυβον καὶ ἡ μαγία τοῦ νὰ διαδώσῃ τὰ «νέα» εἰς ἐκεῖνους ποὺ συναντᾷ τοῦ κάμνουν τὴν ζωὴν του ἀνήσυχον καὶ τοῦ ἀφαιροῦν πολλὰς στιγμὰς ἄλλων πραγματικῶν ἀπολαύσεων.

Ποτὲ δὲν ἔμαθεν ὁ τοιοῦτος νὰ κρατῇ τὴν γλώσσάν του. Καὶ ὅταν πρὸς στιγμὴν στραφῇ εἰς προσευχήν, ὅταν μεταβῇ εἰς κανένα Ἱερὸν Ναόν, τότε κάμνει αὐτὸ τυπικῶς, ὡς ἔργον ἀπλῆς «ρουτίνας», ὅπως θὰ ἐλέγομεν, ἢ διότι ἔχει κάποιαν προσωρινὴν κοσμικὴν ἀνάγκη. Ὅποια ὅμως διαφορὰ μὲ τὸν πραγματικὸν χριστιανόν! Αὐτοῦ αἱ ὥραι τῆς σιωπῆς τοῦ ἔχουν διδάξει ὅποσον γλυκύτατη εἶναι ἡ μετὰ τοῦ Παναγὰ Θεοῦ συνομιλία.

Ἡ σιωπὴ θέτει ἔλεγχον εἰς τὰς σκέψεις τοῦ ἀληθινοῦ ἀνθρώπου καὶ καθιστᾷ τὴν μετάβασιν του ἀπὸ τὴν ἐργασίαν εἰς τὴν προσευχὴν καὶ γλυκειὰν καὶ εὐκόλον. Αὐτὴ ἦτο ἡ παρατήρησις πολλῶν ποὺ ἐπραγματοποιήσαν εἰς τὴν ζωὴν των τὸ μέγα μάθημα τῆς σιωπῆς.

Ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ποὺ ἀποτελεῖ δι' ἡμᾶς τὸ Θεῖον Πρότυπον, μᾶς διδάσκει νὰ ἀγαπῶμεν τὴν σιωπὴν. Ὁ ἴδιος ἤρχεισε τὴν ἄμεσον προετοιμασίαν Του διὰ τὸ Δημόσιον Κήρυγμα καὶ τὸν Δημόσιον Βίον Του ἀφοῦ, προηγουμένως,

Ἄρχιμ. Γεωμ. Πολυζωΐδου

ΜΙΚΤΟΙ ΓΑΜΟΙ

Ὅπως κάθε Ὁρθόδοξος γνωρίζει, ὁ Θεὸς μᾶς ἔπλασε διὰ τὸν ἄγαπῶμεν καὶ τὸν ὑπηρετῶμεν διὰ τὸν σώσωμεν τὴν ἀθάνατον ψυχὴν μας. Καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔκαμε καὶ τόσα ἄλλα πράγματα διὰ τὸ ἐξυπηρετοῦν τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν βοηθοῦν διὰ τὸ κατορθώσῃ τὴν φθάσῃ ἐυκολώτερον πρὸς τὸν Θεόν. Ὁφείλομεν ὅθεν νὰ χρησιμοποιοῦμεν τὰ γύρω μας πράγματα τόσον μόνον ὅσον μᾶς βοηθοῦν διὰ τὸ ἐξασφαλίζωμεν τὴν αἰώνίαν μας εὐτυχίαν.

Οἱ Μικτοὶ Γάμοι θεωροῦνται καὶ ἐξ ἐμπειρίας γενικῶς, ὡς ἐν πνευματικὸν ἐμπόδιον πρὸς τὸν Ὁρθόδοξον, λόγῳ τοῦ κινδύνου τῆς ἀποστασίας ἢ τῆς ἀπωλείας τῆς πίστεως, ὀφειλομένων ἀμφοτέρων εἰς τὴν διαφορὰν τῶν θρησκευτικῶν

νως, ἀπεσύρθη εἰς τὴν ἔρημον ἐπὶ 40 ἡμέρας σιωπῆς καὶ προσευχῆς. Ἀκόμῃ καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἐξαιρετικῶς πολυασχόλων τριῶν ἐτῶν τοῦ Δημοσίου Βίου Του, κατώρθωνεν, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, νὰ εὐρίσκηται μόνος, ἀποσυρόμενος. Διὰ τοῦ παραδείγματός Του αὐτοῦ, ἀσφαλῶς ἤθελε νὰ μᾶς διδάξῃ ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν τὰς πολλὰς μετὰ τῶν ἄλλων ἀσκόπους καὶ ἀκαίρους συνομιλίας, ἐὰν θὰ ἠθέλομεν νὰ εὐρισκώμεθα εἰς συνεχῆ ἀπολαυστικὴν ἔνωσιν μετὰ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία συνιστᾷ τὴν σιωπὴν. Καὶ ὀφείλομεν νὰ εἰμεθα εὐγνώμονες διὰ τὴν ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας μας σύστασιν αὐτὴν περὶ σιωπῆς. Διότι δι' αὐτῆς βοηθοῦμεν καὶ τοὺς ἄλλους νὰ ἔχουν ἡσυχίαν σκέψεως καὶ κινήσεως. Ἀλλὰ καὶ ὅταν εὐρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὁμιλήσωμεν πρέπει νὰ κάμνωμεν τοῦτο μὲ τόνον χαμηλόν, διακριτικοὶ πρὸς τοὺς ἄλλους διὰ τὸ μὴ ἀποσπῶμεν αὐτοὺς χωρὶς σοβαρὸν λόγον, ἀπὸ τὸ ἔργον ἢ τὴν σκέψιν των. Πρέπει νὰ ἀποφεύγωμεν ὅλον τὸν περιττὸν θόρυβον, καὶ νὰ κρατῶμεν σιωπὴν ἀρκετὴν οὕτως ὥστε ὅπουδήποτε εὐρισκώμεθα τὸ περιβάλλον ἐκεῖνο νὰ μεταβάλληται εἰς τόπον προσευχῆς καὶ ἡσυχίας.

Ἡ σιωπὴ διὰ τὸν ἀληθινὸν χριστιανόν, συντελοῦσα εἰς ἔνωσιν μετὰ τοῦ Χριστοῦ, δύναται, ἐπίσης, νὰ εἶναι ἐν εἰδος ἀπολαύσεως καὶ ἀναψυχῆς δι' αὐτόν. Διότι ὁσάκις ὁμιλεῖ μετὰ τῶν ἄλλων προσπαθεῖ νὰ ὁμιλήσῃ μόνον ὅταν ὑπάρχῃ ἀνάγκη καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ὁμιλία του εἶναι ἐποικοδομητικὴ καὶ χρήσιμος. Κατανοεῖ ὅτι ἡ ἀναψυχὴ δὲν εἶναι καιρὸς διανοητικῆς χαλαρότητος καὶ ὀκνηρᾶς ἀργολογίας καὶ φλυαρίας καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδέποτε χρησιμοποιοεῖ τὴν ὁμιλίαν διὰ τοιοῦτον σκοπόν. Αἱ σκέψεις του στρέφονται πρὸς τὸν Θεόν καὶ ἐνδιαφέρεται πρωτίτως διὰ τὸ ἔργον Ἐκείνου ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν ἀληθινὴν πρόοδον τῆς Ἐκκλησίας Του, διὰ τὴν ἐξάσκησιν τῆς φιλάνθρωπίας, διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ ἄλλα.

Καὶ ἡ ἀναψυχὴ γίνεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ εἶναι τοιαύτη ὥστε ὁ πραγματικὸς χριστιανὸς νὰ ἐπιστρέφῃ εἰς τὰς ὥρας τῆς σιωπῆς του μὲ ἀνανεούμενον πάντοτε ζῆλον καὶ μὲ μεγαλυτέραν ἀγάπην. Εἶναι μεγίστη ὁδὸς ἡ σημασία τῆς σιωπῆς διὰ τὸν χριστιανόν. Δι' αὐτὸ καὶ ἀνέκαθεν ἐτονίσθη καὶ ἀπὸ τοὺς Μεγάλους Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας.

ἀπόψεων καὶ ἀρχῶν. Καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Ἐκκλησία μας ἡ Ὁρθόδοξος ἀντιτίθεται κατ' αὐτῶν.

Ἡ στάσις Τῆς αὐτῆς δὲν προέρχεται ἀπὸ στενὴν ἀντίληψιν, ἢ ἀπὸ πνεῦμα μισαλλοδοξίας πρὸς μὴ Ὁρθοδόξους οἱ ὁποῖοι ἐνδέχεται νὰ θρησκεύουν ζωηρότατα. Οὔτε προέρχεται ἀπὸ πνεῦμα ἀπολυταρχισμοῦ διότι ἡ Ὁρθοδοξία ἀνέκαθεν ἦτο καὶ εἶναι ὑπεράγαν ἐπεικὴς καὶ δημοκρατικῆς. Ἀλλὰ προέρχεται ἀπὸ τὸ καθήκον τῆς Ἐκκλησίας νὰ προσφυλάττῃ καὶ νὰ προστατεύῃ τὰ τέκνα τῆς, ὅσον δύναται, ἐναντίον τοῦ κινδύνου τοῦ ἐπιχειρημένου κατὰ τῆς αἰωνίας των σωτηρίας.

Ἡ Ἐκκλησία ἔχει τὴν πείραν δύο χιλιάδων σχεδὸν χρόνων καὶ γνωρίζει νὰ διοικῇ. Ἐνας Ὁρθόδοξος ἢ μία Ὁρθόδοξος πού ἐπιμένει νὰ συνάψῃ μικτὸν γάμον, ἐν ἐπιγνώσει διατρέχει μέγαν πνευματικὸν κίνδυνον νὰ χάσῃ τὴν πίσιν του, ἢ τοιλάχιστον νὰ ἀδυνατίσῃ ἢ νὰ ἐλαττωθῇ αὐτήν. Διὰ τοῦτο, ἀκόμῃ καὶ οἱ τῶν ἄλλων Δογμάτων Ἱερεῖς καὶ οἱ Προτεστάνται δὲν συνιστοῦν ποτὲ τοὺς Μικτοὺς Γάμους.

Ὁ κυριώτερος σκοπὸς τοῦ γάμου εἶναι ἡ διαίωνσις τοῦ εἶδους, μὲ ἄλλας λέξεις ἡ ἀπόκτησις τέκνων καὶ ἡ κατ' ἀλλήλους ἐκπαίδευσιν καὶ μόρφωσις αὐτῶν. Κατὰ ταῦτα καὶ οἱ δύο γονεῖς, πατὴρ καὶ μήτηρ, πρέπει νὰ ἔχουν τὰς ἰδίας ἠθικάς ἀρχὰς ὅσον ἀφορᾷ τὸν γάμον ἄλλως σοβαρὰ βλάβη θὰ ἐπέλθῃ. Διότι ἐὰν οἱ γονεῖς δὲν συμφωνοῦν εἰς τὰ θρησκευτικὰ ζητήματα, πῶς εἶναι δυνατόν τὰ τέκνα των νὰ ἀνατραφοῦν ὅπως πρέπει, νὰ ἀγαποῦν τὸν Θεόν καὶ νὰ σέβονται τοὺς γονεῖς των; Ἡ Θρησκευτικὴ ἀδιαφορία ἐπομένως θὰ εἶναι τὸ ἄμεσον ἀποτέλεσμα, ἐὰν μάλιστα συμβῇ ἐκάτερα τὰ εἰς γάμον ἐρχόμενα πρόσωπα νὰ εἶναι ἀσθενῇ τὴν θέλησιν.

Ἐπίσης σκοπὸς τοῦ γάμου, ὅπως γνωρίζομεν, εἶναι ἡ ἀμοιβαία ἀγάπη καὶ βοήθεια. Ἀμοιβαία δὲ βοήθεια δὲν ἀπαιτεῖται μόνον εἰς τὰ ὕλικά πράγματα, ἀλλὰ, ὑπεράνω ὅλων, εἰς τὸ μέγα ἔργον πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς αἰωνίου εὐτυχίας διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν πραγμάτων τῆς ζωῆς ὡς μέσων διὰ τὸ φθάσωμεν πρὸς τὸν Θεόν. Καὶ ἡ διαφορὰ τῆς πίστεως, δὲν συντελεῖ εἰς τοιαύτην ἀμοιβαίαν βοήθειαν.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας δὲν δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὸν Μικτὸν Γάμον παρὰ τότε μόνον ὅταν ἐξασφαλισθῇ ὅσον τὸ δυνατόν ἢ ὡς ἂν ἂν ἂν. Ὁ μὴ Ὁρθόδοξος πρέπει νὰ δώσῃ γραπτὴν ὑπόσχεσιν καὶ ὁμολογίαν νὰ μὴ ἐπεμβαίῃ εἰς τὰ τῆς ἐξασκήσεως τῶν ἱ. Μυστηρίων καὶ Τελετῶν τοῦ Ὁρθοδόξου σὺνζύγιον ὀφείλει ὡσαύτως νὰ ὑποσχεθῇ ὅτι δὲν ἐκ τοῦ γάμου τέκνα θὰ ἀνατραφοῦν. Ὁ ὁρθόδοξος δὲν ἐξωσ. Πολὺ συχνὰ αἱ ὑποσχέσεις αὗται δίδονται ἀλλὰ καὶ πολὺ συχνὰ λησμονοῦνται καὶ παραβιάζονται οἱ ὅροι, λόγῳ τῆς ἐπιρροῆς κυρίως τῶν μὴ Ὁρθοδόξων συγγενῶν.

Εἰς τοὺς Μικτοὺς Γάμους ὁ πνευματικὸς κίνδυνος εἶναι ἐξαιρετικῶς μέγας, ὅπως τὰ πράγματα δεικνύουν καὶ ὅπως ὁμολογεῖ ἡ πείρα πολλῶν. Διὰ τὴν ψυχὴν ἑνας μονώτης, ἄγαμος βίος εἶναι πολὺ προτιμότερος ἀπὸ ἕναν ἀτυχῆ γάμον, ἀπὸ μίαν ἐπικίνδυνον ἔνωσιν. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὀφείλουν νὰ ἔχουν πάντοτε ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ τιμὴ τῆς ἀθανάτου ψυχῆς εἶναι περισσότερον ἀξία ἀπὸ ἕνα ἄνδρα ἢ μίαν γυναῖκα.

ΑΜΟΙΒΑΙΟΤΗΣ ΕΛΛΗΝ. ΚΛΗΡΟΥ ΚΑΙ ΛΑΟΥ

Όταν δύο ἄτομα ἢ ομάδες ἐργάζονται ἀμοιβαίως, δέον νὰ ἔχουν ἀμοιβαίως καὶ τὰς ὑποχρεώσεις. Π. χ., ὁ ἐργάτης καὶ ὁ ἐργοδότης ἐργάζονται ὁ εἰς πρὸς ὠφέλειαν τοῦ ἄλλου ἀμοιβαίως. Ἀμοιβαίαι λοιπὸν δέον νὰ εἶναι καὶ αἱ ὑποχρεώσεις. Ὁ ἐργάτης πρέπει, ὄχι μόνον νὰ μὴ ζημιώῃ τὸν ἐργοδότην, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ οἰανδήποτε ζημίαν, ἐφ' ὅσον ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτᾶται. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἐργοδότης πρέπει νὰ φροντίῃ, ὄχι μόνον νὰ μὴ ὑποφέρῃ ὁ ἐργάτης, ἀλλὰ καὶ νὰ εὐμερῇ, ἐφ' ὅσον ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτᾶται.

Ἡ ἰδίᾳ ἀμοιβαίότης πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ μεταξὺ ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων. Καὶ διὰ τοῦτο αἱ καλὰ Κυβερνήσεις, ὅσον καὶ τινες καλοὶ ἐργοδότες σὺν τῷ χρόνῳ λαμβάνουν πρόνοιαν, αἱ μὲν διὰ τοὺς ὑπηκόους των, οἱ δὲ διὰ τοὺς ἐργάτας των, διὰ νὰ μὴ ὑποφέρουν καὶ ὅταν ἀκουσίως δὲν ἐργάζονται, εἴτε ἀπὸ ἀσθένειαν, εἴτε ἀπὸ ἀκουσίαν ἀεργίαν, καὶ διὰ τῶν λεγομένων κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων φροντίζουν ἀκόμη καὶ διὰ τὰς οἰκογενεῖας των, ἕως ὅτου νὰ κατισχύσῃ πέρα-πέρα δι' ὅλους ἡ Χριστιανικὴ, ὅσον καὶ λογικὴ ἀρχὴ τῆς ἀμοιβαιότητος.

Παρομοίᾳ καὶ μεγαλότερα ἀμοιβαιότης δέον νὰ ὑφίσταται καὶ μεταξὺ Κλήρου καὶ Λαοῦ, διότι αὕτη δὲν εἶνε μόνον ὕλική, ἀλλὰ καὶ πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ. Ὁ Κλῆρος δέον νὰ φροντίῃ ὄχι μόνον διὰ τὴν οἰκονομικὴν εὐμερίαν τῶν κοινῶν, ἀλλὰ—καὶ πολλῷ μᾶλλον—διὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν τῆς τε ἐνεστώσης καὶ τῆς νέας γενεᾶς, διότι ταῦτα εἶνε ἀγαθὰ ἀνώτερα τῶν οἰκονομικῶν, καίτοι καὶ ταῦτα μετατρέπονται εἰς οἰκονομικά. Ὁ Λαὸς ἐξ ἄλλου πρέπει νὰ σέβηται καὶ τιμᾷ τὸν Κλῆρον, ὡς πνευματικόν του πατέρα καὶ νὰ παρέχῃ μὲ χαρὰν καὶ ἀξιοπρεπῶς τὴν διατροφὴν αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενεῖας του.

Ἰδωμεν, ἢ μεταξὺ Κλήρου καὶ Λαοῦ ἀμοιβαιότης αὕτη, πῶς ἐξεδηλώθη καὶ ἐκδηλοῦται παρ' ἡμῖν.

Παρ' ἡμῖν ὁ Κλῆρος εἰς τὸ παρελθόν, διὰ ν' ἀρχίσωμεν μετὰ τὴν ὑποδούλωσιν τοῦ Γένους, ὅτε λόγῳ τοῦ ζυγοῦ, κατὰ πλειονότητα εἶχε χάσῃ τὴν μόρφωσιν, τὴν τόσον διαλάμψασαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν, ἔδιδε καὶ εἰς τὸν Λαόν, ὅ,τι εἶχε περισσότη καὶ περιπλέον προσέτεινε καὶ τὸ στήθος του παντοῦ καὶ πάντοτε εἰς τοὺς διωγμοὺς καὶ ἐπιπτε ὑψα τῶν πρὸς τὸν Λαὸν ὑποχρεώσεών του.

Καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, καὶ οἱ εὐτυχήσαντες νὰ τύχουν μορφώσεως καὶ οἱ μὴ, ἐξακολοῦθοῦν νὰ ἐργάζονται ὑπὲρ τοῦ Λαοῦ των μὲ τὴν ἰδίαν ἀφοσίωσιν, ὡς ὑπὲρ τέκνων, πλέον καὶ τῶν ἰδίων των ἀκόμη, ἀδιάφορον, ἂν ὁ Λαὸς τὸ βλέπῃ ἢ ἀντιρρησκευτικαί κλπ., ἰδέαι ἐμποδίζουν νὰ τὸ ἴδῃ ἀφοῦ αὗται ἐφθασαν εἰς τὸ θλιβερόν σημεῖον νὰ διαμισθινοῦν καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν χρησιμότητα τοῦ Κλήρου διὰ τὴν ἀποφάειαν καὶ τὴν διὰ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης εὐτυχίαν τῆς κοινωνίας ἐν τῇ γῇ.

Τὸ ἴδιον, καὶ μὲ περισσότερον ἀκόμη ἐνθουσιασμὸν γίνεται ὑπὸ τοῦ Κλήρου μας καὶ ἐν τῇ Διασπορᾷ. Ὁμοιάζει τὸν παπουτσὴν ἐκεῖνον, δι' ὃν ἡ παροιμία λέγει, ὅτι μὲ τὸ νὰ φκιάνη παπούτσια διὰ τὸν κόσμον, δὲν τοῦ ἔμενε καιρὸς νὰ φκιάσῃ καὶ δι' ἑαυτὸν καὶ τὴν οἰκογενεῖάν του, καὶ ἦσαν ἔυπολτοι.

Τοῦτο τοῦλάχιστον ὁ θάνατος δεικνύει πολλῶν τιμῶς ἐργασθέντων Κληρικῶν μας, ὡς τῶν ἀειμνήτων Λαμπρίδου, Παπαγεωργίου, Δουγκέκα, Χρυσογέλου, Δημητριάδου, Καραβέλα, κλπ., καὶ τελευταίως τοῦ πολυκλαύστου Ἀριστείδου

Παλαίνῃ, πεσόντος θῦμα τοῦ καθήκοντος κυριολεκτικῶς καὶ μὴ ἀφήσαντος εἰς τὴν οἰκογενεῖάν του πεντάραν οὔτε διὰ τὴν ταφὴν του.

Ὁ Λαὸς ἐξ ἄλλου, ἐφ' ὅσον εὐρίσκετο ὑπὸ ζυγόν, συνεμερίζετο τὸν ἄρτον τῆς δουλείας μὲ τὸν Κλῆρόν του, καὶ ἐτίμα δεόντως τὸ ἐκ τῆς ἐργασίας ὡς τσαροῦχι γενόμενον τίμιον χερί του.

Ὅτε ἀπλευθερώθη, ἡ Κυβέρνησις του προκατελιμμένη κατὰ τοῦ Κλήρου ἐκ τῶν ἐν Εὐρώπῃ, ἐθεώρησεν ἐπ' ἀνάγκης διὰ τὸν ἐγωϊσμὸν τῆς νὰ μισθοδοτήσῃ καὶ τὸν τελευταῖον Κλητῆρα Εἰρηνοδικείου, διὰ δὲ τὸν μάρτυρα τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας ἐθεώρησε τιμητικὸν νὰ γράψῃ ἐπὶ τοῦ μετώπου του 1 Ζῆτα διὰ τὴν συντήρησιν ἑαυτοῦ καὶ τῆς οἰκογενεῖας του.

Ἡ κατάστασις αὕτη ἐξηκολούθησεν ἀναλγητῶς μέχρι πρό τινας, ὅτε οἱ Ἀρχιερεῖς πρῶτοι κατώρθωσαν νὰ ἐπιτύχουν μισθοδοσίαν καὶ σύνταξιν διὰ τὸ γῆρας, οἱ δὲ Ἱερεῖς νὰ λάβουν τὴν ὑπόσχεσιν μισθοῦ καὶ παρομοίας συντάξεως διὰ τὸ γῆρας.

Ἐν Ἀμερικῇ ὁ Κλῆρος ἐμισθοδοτήθη ὑπὸ τῶν Κοινοτήτων εὐθὺς ἀμέσως κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν γλίσχρος μὲν, ἀλλ' ἔξῃ ὡποδότητος, ἀπὸ τὰ τυχερὰ βοηθούμενος. Σὺν τῷ χρόνῳ, πιπτόντων τῶν τυχερῶν καὶ ἀνερχομένου τοῦ τιμαρίθμου τῆς ζωῆς ἐδέχθη νὰ διορθωθῇ πῶς ὁ μισθός, ἀλλὰ καὶ πάλιν ὄχι ὅφ' ὅλον, καὶ ὄχι ἀναλόγως πρὸς τὴν αὔξησιν τοῦ τιμαρίθμου τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς θέσεως, μολοντοὶ οἱ μὴ γνωρίζοντες ταύτην βλέπουσι καὶ πρὸς τὸν μισθὸν τοῦτον μὲ ὅλον τὸν φθόνον. Περὶ γῆρατος ὅμως ἢ ὁρφανῶν τοῦ Κλήρου οὐδεὶς ἔτι λόγος, καθ' ὃν χρόνον ἄλλαι Ἐκκλησίαι ἐξησφάλισαν καὶ τοὺς νεωκόρους μὲ τὰς οἰκογενεῖας των.

Καὶ εἰς τοιαύτην δὲ κατάστασιν ὁ ἐν Ἀμερικῇ Κλῆρος μας δὲν ὀλιγοψύχησεν εἰς τοὺς ὑπὲρ τοῦ Λαοῦ ἀγῶνάς του, καὶ ὅταν δ' ἀκόμη συνέρχηται εἰς τὰς Κληρικολαϊκὰς Συνελεύσεις μὲ ἔξοδα δυσβάστακτα, ἐξαντλεῖ τὸν χρόνον διὰ τὴν ὁργάνωσιν τῆς Ἐκκλησίας μας, τὴν τόσον ἀναγκαίαν διὰ τὴν ἠθικοθρησκευτικοπατριωτικὴν ζωὴν τοῦ Λαοῦ του.

Καὶ θὰ ἐξακολουθοῦν αἱ ἀτυχεῖς οἰκογένειαι τοῦ Κλήρου μας, ἐνῷ ροφοῦν μέχρι τρυγὸς τὸ ποτήριον τῶν πατρικῶν πικριῶν καὶ περιφρονήσεων, νὰ στεροῦνται καὶ τοῦ ἄρτου μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μάρτυρος προστάτου των.

Καὶ δυστυχῶς ἐλπίς δὲν ἀναφαίνεται ἀπὸ κανέν σημεῖον τοῦ ὀρίζοντος!

Ἡ Ὁμογένεια, δι' ἣν ἐργάζεται οὗτος μὲ τόσῃ ἀφοσίωσιν, ἵνα ἀφανίσῃ τὴν ἱερὰν παρακαταθήκην, ὁσάκις μὲν πρόκειται περὶ ἀμέλγματος, ἐξαίρει καὶ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Κλήρου καὶ τὴν φιλοπατρίαν αὐτοῦ, ὅτε ὅμως ἐζήτησεν οὗτος νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὸ ἐκεῖ Ταμεῖον τῶν Συντάξεων αἱ ὑπηρεσίαι ἐχάθησαν ὡς ἀστραπὴ, κατὰ τὸ παλαιάτατον «ὄταν ἔχῃς σὺ, ἔχω καὶ γῶ, ὅταν ἔχω ἐγώ, ἔτσι εἶναι ὁ κόσμος»!. Ἡ ἐνταῦθα Κυβέρνησις δὲν μᾶς συμπεριλαμβάνει εἰς τὸ SOCIAL SECURITY, διότι διὰ τὸν Κλῆρον φροντίζουν αἱ Ἐκκλησίαι.

Αἱ Κοινοτήτες μας ἀπέχουν πολὺ αἱ πλείονες νὰ ἐγκλωπθοῦν τοιαύτην πολυτέλειαν!

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ μας Ὁργάνωσις ἀδυνατεῖ ἔτι διὰ τοιαύτην χειρονομίαν!

Μὲ ἄλλους λόγους ἢ ἀμοιβαιότης Κλήρου καὶ Λαοῦ ἐν μὲν τῇ Πατρίδι χωλαίνει, ἐν δὲ τῇ Ἀμερικῇ δὲν ἔχει πόδας!

Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀρεῖ! τί ὠφελεῖ ἂν μόνον δεικνύωμεν καὶ ἀποδεικνύωμεν; Ἐφ' ὅσον δὲν εἴμεθα δεκτοὶ εἰς τὴν ἀσφάλειαν ἀπὸ κανένα, εἶνε ἀνάγκη νὰ γείνωμεν ἀξιοὶ τούτου

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ

Πρωτοερ. Μελ. Κεφτεκίδου

ΤΩΒΙΤ ΚΑΙ ΤΩΒΙΑΣ

Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη περιέχει τὴν Ἱστορίαν τῶν δύο Τωβιδῶν, πατρὸς καὶ υἱοῦ, κατὰ τὸ διάστημα τῆς αἰχμαλωσίας τῶν δέκα φυλῶν, αἵτινες ἀπήχθησαν εἰς Ἀσσυρίαν ὑπὸ τοῦ Σαλμανασάρε.

Ὁ Τωβίτ ἦτο ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Νεφθαλί. Ἐκ παιδικῆς ἡλικίας ἀνατραφεὶς εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὸν φόβον τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, ἔμενε πάντοτε σταθερὸς εἰς τὴν λατρείαν Αὐτοῦ· ὅταν δὲ ἐφθασεν εἰς ἀνδρικήν ἡλικίαν, ἔλαβε γυναῖκα ἐκ τῆς ἰδικῆς του φυλῆς, ἣτις ὀνομάζετο Ἀννα καὶ ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς υἱόν, τὸν ὁποῖον ὀνόμασε Τωβίαν, ἔδωκε δὲ καὶ τὸ ἰδικόν του ὄνομα Τωβίτ. Μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Σαμαρείας, ἀπήχθη καὶ αὐτὸς μετὰ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ αἰχμάλωτος εἰς τὴν Ἀσσυρίαν καὶ κατώκησεν εἰς τὴν πόλιν Νινευῆ, ἣτις ἦτο τότε ἡ Πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου. Εἰς τὴν Νινευῆ εὐρισκόμενος, ἐκράτησε τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν του ἀγνῆν, ἀπέδειξε δὲ τὸν ἑαυτὸν του τηρητὴν πιστὸν τοῦ Θεοῦ Νόμου.

Ὅλον του τὸν βίον ὁ Τωβίτ ἀφιέρωσεν εἰς ἀνακούφισιν καὶ παρηγορίαν τῶν Ἰσραηλιτῶν αἰχμαλώτων, ἐξήσκει δὲ τὰ ἔργα ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας εἰς τοιοῦτον καὶ τοσοῦτον βαθμόν, ὥστε καὶ ἐξ ἰδίων του ἐξόδων νὰ θάπτῃ τοὺς νεκροὺς τῶν ὁμογενῶν του, ὅσους ἐγνώριζε πτωχοὺς καὶ δυστυχεῖς. Ὁ Θεὸς, διὰ νὰ ἀνταμείψῃ τὸν ἀγαθὸν καὶ δίκαιον τοῦτον ἄνδρα, διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὴν πίστιν αὐτοῦ, ἠρδόκησε καὶ παρεχώρησε νὰ εὕρῃ χάριν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως Σαλμανασάρε, ὅστις καλέσας ἀφῆρνε αὐτὸν μίαν ἡμέραν ἔμπροσθέν του, ἀφοῦ τὸν ἐπῆνεσε μὲ πολλοὺς καλοὺς καὶ ἐνθαρρυντικοὺς λόγους, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν καὶ ἐπισήμως τὴν ἄδειαν νὰ πηγαίῃ ἐλευθέρως καὶ ἀκωλύτως ὅπου θέλῃ καὶ νὰ κάμῃ ὅ, τι ἤθελεν.

Ὁ Τωβίτ ἐπεσκέπτετο πλέον ἐλευθέρως τοὺς συναϊχμαλώτους του ἀδελφοὺς ὁμογενεῖς καὶ ἔδιδεν εἰς αὐτοὺς εὐεργετικὰς καὶ σωτηρίους συμβουλὰς καὶ οδηγίας, πρὸ πάν-

μὲ τὰς ἰδίας μας δυνάμεις. Δηλ. νὰ ἐφαρμόσωμεν ἐκεῖνα ποὺ διδάσκομεν τοὺς ἄλλους, ὡς τὸ «Σὺν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα κίνει».

Δὲν νομίζουν οἱ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, ἑγγαμιοὶ τε καὶ ἄγαμοι, ὅτι τὸ θέμα τοῦτο εἶνε ἄξιον πολλῆς συζητήσεως διὰ τοῦ Τύπου ἢ καὶ μετὰξὺ μας μόνον; Καίτοι πιστεύομεν, ὅτι ἐν τῇ Χώρᾳ ταύτῃ τῆς ἐλευθερίας, ἐὰν ἡ πλάνη παρουσιάζῃ ἀντιδράσεις καὶ ὁ ἐγωῖσμός σιωπῇ, θὰ ἔχῃ τὸν λόγον καὶ ἡ εὐθυκρισία ἐν τῷ προσώπῳ ὀλίγων ἰσως ἄλλ' ἐκλεκτῶν ἰδεολόγων τέκνων μας, τὰ ὅποια, ἂν δὲν μᾶς πονέσουν ὡς πατέρας, θὰ μᾶς πάρουν ὡς συνανθρώπους των, ἔχοντας τὰ ἴδια δικαίωματα μὲ τοὺς συνανθρώπους μας ἐπὶ τῆς ζωῆς ταύτης, ὅσον καὶ ἂν δίδωμεν περισσοτέραν προσοχὴν εἰς τὴν ἄλλην τὴν αἰώνιον.

Λοιπὸν κινήθητε. Γράψατε τὰς γνώμας σας καὶ ἰδίᾳ σεῖς οἱ νεώτεροι, ποὺ δὲν ἐφάγετε τὴν ψωμί σας ἀκόμη καὶ ἔχετε παιδιὰ ἀνήλικα. Ἡμεῖς ἔχομεν ἰδέας ἰδικὰς μας πρακτικὰς, λόγῳ τῶν ἐτῶν, ποὺ ἐπέρσαν ἀπὸ τὴν ράχιν μας. Ἀλλὰ δὲν ζητοῦμεν προτεραιότητος, ὡς πάντοτε, εἰ μὴ διακονίαν Χριστιανικὴν.

† Οἶκ. ΚΩΝΣΤΑΣ Χ' ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

των δὲ προέτρεπεν αὐτοὺς εἰς τὴν πίστιν, τὴν ἀγάπην, τὴν ὑπομονὴν καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὸν Θεὸν τῶν Πατέρων των. Συνέπεσέ ποτε ὁ Τωβίτ εὐρισκόμενος εἰς μίαν πόλιν τῆς Μηδίας, Ράγοι ὀνομαζομένην, νὰ γνωρίσῃ κάποιον Ἰσραηλίτην, ἐκ τῆς φυλῆς του πολὺ πτωχόν, ὅστις ὀνομάζετο Γαβαήλ. Ἐκ φιλανθρωπίας καὶ ἀπὸ οἰκτον κινήθεις, συνεπάθησεν αὐτὸν τὸσον πολὺ, ὥστε ἐκάλεσεν αὐτὸν εἰς τὴν κατοικίαν του, ὅπου καὶ ἐδάνεισεν εἰς αὐτὸν 10 τάλαντα ἀργυρᾶ, τὰ ὅποια ὁ βασιλεὺς εἶχε δώσει εἰς τὸν Τωβίτ, ὡς δῶρον.

Υστερον ἀπὸ πολλὰ ἔτη ὁ βασιλεὺς Σαλμανασάρε, ἀπέθανε καὶ διεδέχθη αὐτὸν ὁ υἱὸς του Σενναχηρίμ, ὅστις ἐφέρετο, δυστυχῶς, μετὰ μεγάλης σκληρότητος πρὸς τοὺς ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ εὐρισκόμενους Ἰσραηλίτας. Καὶ πρῶτος ἀπὸ ὅλων ἐδοκίμασε πολλὰ δεινὰ ὁ Τωβίτ. Ἀπεγυμνώθη ἀπὸ ὅλην του τὴν περιουσίαν καὶ ἐν τέλει, ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ, φοβηθεὶς τὸν κίνδυνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του.

Ἐν τῷ μετὰξὺ ὅμως τὸν κακὸν βασιλέα Σενναχηρίμ ἐφόνευσαν οἱ ἴδιοι οἱ υἱοὶ του καὶ τοιουτοτρόπως ὁ Τωβίτ ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν Νινευῆ, ὅταν ἐβασίλευεν ὁ Ἀσαρραδδών. Κάποτε ὅμως συνέβη τὸ ἐξῆς μέγα δυστύχημα εἰς αὐτόν. Εἶχε θάψῃ ὁ Τωβίτ, κατὰ τὴν συνήθειάν του, τὸν νεκρὸν ἑνὸς πτωχοῦ καὶ ἀπροστατεύτου Ἰσραηλίτου, ἐπειδὴ δὲ ἡσθάνθη μεγάλην κούρασιν, ἐκοιμήθη ἐξαπλωθεὶς πλησίον τοῦ τοίχου τῆς αὐλῆς του, χωρὶς νὰ φροντίσῃ νὰ σκεπάσῃ τὸ πρόσωπόν του, τὸ ὁποῖον ἔτυχε νὰ εὐρεθῇ βλέπον πρὸς τὸν οὐρανόν. Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ τοίχου ἦσαν στρουθία, τὰ ὅποια ἀφώδενσαν ἐπάνω εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἐτύφλωσαν αὐτόν. Μὲ ὑπομονὴν τοῦ Ἰὼβ καὶ γενναιότητα ψυχικὴν μεγάλην ὑπέφερε τὴν συμφορὰν ταύτην, ζῶν ἀπὸ τοὺς κόπους τῆς ἐργαζομένης αὐτ' αὐτοῦ γυναικὸς του Ἀννης.

Μίαν ἡμέραν ἡ Ἀννα, ἐπιστρέφουσα ἐκ τῆς ἐργασίας της, ἔφερε εἰς τὸν οἶκον, ἐν ἐρίφιον, τὸ ὁποῖον τῆς εἶχον δώσει ὡς δῶρον. Νομίσας ὁ Τωβίτ ὅτι τὸ ἐρίφιον ἐκεῖνο ἦτο κλοπιμαῖον προέτρεψε καὶ συνεβούλευσε τὴν γυναῖκα του νὰ δώσῃ ὅπως τὸ ἐρίφιον, εἰς ἐκεῖνους εἰς τοὺς ὁποίους ἀνῆκε. Ἄλλ' ἡ γυνὴ τοῦ ἠγανάκτησε διὰ τοῦτο, ἐπέπληξεν αὐτὸν πικρῶς. Τότε ὁ Τωβίτ λυπηθεὶς ἔκλαυσε πολὺ καὶ παρεκάλεσε τὸν Θεόν, νὰ στείλῃ εἰς αὐτὸν τὸν εὐεργετικόν του, διὰ τὰ βάσανα τῆς ζωῆς θάνατον.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ τὴν ἰδίαν ὥραν συνέβαινε ἐν ἄλλο παρόμοιον ἐπεισόδιον κατὰ θέλησιν Θεοῦ κινῆσαι, εἰς ἄλλο μέρος, εἰς τὰ Ἐκβάτανα τῆς Μηδίας. Μία γυναῖκα, καλουμένη Σάρρα, θυγάτηρ τοῦ Ἰσραηλίτου Ραγουήλ, εἶχεν ὑπανδρευθῆ ἑπτὰ φορὰς, ἀλλὰ καὶ οἱ ἑπτὰ ἄνδρες της, ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἀπέθνησκον τὴν ἰδίαν νύκτα τοῦ γάμου των. Ἐφόνευσεν αὐτοὺς τὸ πονηρὸν δαιμόνιον, τὸ ὁποῖον ὀνομάζετο Ἀσμοδαῖος. Ἐλθοῦσα κατὰ τύχην καὶ αὐτὴ τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ ὥραν, ὡς εἵπομεν, εἰς κάποιαν λογομαχίαν μετὰ τῆς ὑπηρετρίας της, ἐξυβρίσθη ὑπ' αὐτῆς, ἡ ὁποία ἐν τῷ θυμῷ αὐτῆς, ὀνόμασεν αὐτὴν (τὴν Σάρραν), ἀνδροφόνον. Ἡ Σάρρα, θεωρήσασα τὴν ὕβριν ταύτην λίαν προσβλητικὴν, ἀπεφάσισε νὰ κρεμάσῃ ἑαυτήν· ἀλλὰ κατόπιν σκεφθεῖσα καὶ εὐροῦσα, ὅτι διὰ τοιοῦτου ἀτιμωτικοῦ θανάτου της, θὰ προσάψῃ εἰς τὴν οἰκογένειάν της πολὺν βαρεῖαν προσβολήν, θὰ λυπήσῃ δὲ ἔτι περισσότερον τὸν γέροντα πατέρα αὐτῆς, παρεκάλεσε διὰ τοῦτο θεομῶς τὸν Θεόν, νὰ τὴν εὐσπλαχνισθῇ καὶ ἀφαιρέσῃ αὐτὴν ἀπὸ τὸν κατάλογον τῶν ζώντων, κόπτων τὸ νῆμα τῆς ζωῆς της.

Ἡ Θεοὶ ὅμως πρόνοια δὲν ἤργησε νὰ φανερωθῇ καὶ ἀποδείξῃ τοιουτοτρόπως καὶ εἰς τὰς δύο, καθὼς προανα-

φέρομεν οικογενείας, ὅτι οἱ καλοὶ καὶ δίκαιοι οὐδέποτε ἐγκαταλείπονται εἰς τὴν τύχην των, ἀλλ' ὁ Θεὸς οὐρανόθεν πάντοτε φροντίζει, προστατεύει, βοηθεῖ καὶ εἰς τὴν κατάληκτον ὥραν καὶ στιγμὴν στέλλει πρὸς αὐτοὺς τὸν ἄγγελόν του εἰς σωτηρίαν. Τοῦτο καὶ ἐγένετο ἐνταῦθα ὡς ἀκολούθως πρὸς μεγάλην παρηγορίαν καὶ χαρὰν καὶ τοῦ Τωβίτ καὶ τῆς Σάρρας.

Ὁ Τωβίτ προαισθανόμενος τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, δίδει εἰς τὸν υἱόν—τοῦ Τωβίαν λαμπρὰς καὶ σωτηρίους συμβουλὰς καὶ παραγγέλλει αὐτὸν νὰ μεταβῇ πρὸς τὸν ἐν Ράγοις εὐρισκόμενον Γαβαήλ καὶ ζητήσῃ νὰ λάβῃ ὁπίσω τὸ δοθὲν εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ πατρὸς του δάνειον τῶν δέκα ἀργυρῶν ταλάντων. Ὁ Τωβίας ζητεῖ συνοδοιπόρον τοῦ ἐμπιστον καὶ ἐμπειρον, ὡς τοιοῦτον δέ, κατὰ Θεῖαν συνέργειαν, εὐρίσκει τὸν Ἀγγέλον Ραφαήλ, ὅστις, ἀποκρύψας σκοπίμως τὴν ταυτότητά του παρουσιάζεται ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀζαρίας, ὁ υἱὸς τοῦ Μεγάλου Ἀνανία. Εἰς τοῦτον ἐμπιστεύεται ὁ γέρον Τωβίτ τὸν υἱόν του Τωβίαν καί, τοιοῦτοτρόπως, οἱ δύο μαζὺ ἀρχίζουν τὴν ὁδοιπορίαν.

Κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς πρώτης ἡμέρας ἔφθασαν εἰς τὸν Τίγριν ποταμὸν, ὅπου ὁ Τωβίας κατέβη νὰ λουσθῇ· αἰφνης ἀνεπήδησεν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἕνα μεγάλο ψάρι, ποὺ παρ' ὀλίγον νὰ καταπίῃ τὸ παιδίον. Ὁ Ἀγγελος ὁμως ἐνθαρρύνει τὸν Τωβίαν νὰ συλλάβῃ τὸ ψάρι, ἀφοῦ δὲ σχίσῃ τὴν κοιλίαν, νὰ λάβῃ ἐξ αὐτοῦ τὴν καρδίαν, τὸ ἥπαρ καὶ τὴν χολὴν καὶ νὰ τὰ φυλάξῃ ταῦτα, ὡς φάρμακα ἱαματικά, τὴν μὲν καρδίαν καὶ τὸ ἥπαρ, εἰς ἀποδόξιν πονηρῶν πνευμάτων, τὴν δὲ χολὴν εἰς θεραπείαν ὀφθαλμίας. Ὁ Τωβίας ἐκτελεῖ τὴν συμβουλὴν τοῦ συνοδοιπόρου του.

Μετὰ ταῦτα συμβουλεύει ὁ Ἀγγελος τὸν Τωβίαν, νὰ ζητήσῃ εἰς γάμον τὴν Σάρραν, τὴν θυγατέρα τοῦ Ραγουήλ καὶ διδάσκει συγχρόνως αὐτόν, πῶς δύναται νὰ διαφύγῃ τὴν τύχην τῶν πρὸ αὐτοῦ φονευθέντων ἑπτὰ νυμφίων. Μνηστεύεται λοιπὸν οὕτως ὁ Τωβίας τὴν Σάρραν καὶ λαμβάνει αὐτὴν εἰς γυναῖκα· καὶ κατὰ παραγγελίαν τοῦ Ἀγγέλου, τὴν πρώτην νύκτα τοῦ γάμου, λαμβάνει τέφραν (κόνη) θυμιαμάτων καὶ ἀφοῦ ἔβαλεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἥπαρ τοῦ ψαριοῦ, καπνίζει αὐτὰ καὶ περιφέρει οὕτως ὅλην τὴν οἰκίαν καὶ ἰδιαίτερος τὴν νυμφικὴν παστάδα (δωμάτιον τοῦ ὕπνου τῶν νεονύμφων) κατόπιν θερμῆς προσευχῆς. Τὸ δαμόνιον Ἀσμοδαῖος εὐθὺς ἔφυγεν εἰς ἐρημίαν τινὰ τῆς ἄνω Αἰγύπτου.

Ὁ δὲ Τωβίας καὶ ἡ Σάρρα διετέλεσαν ὅλην ἐκείνην τὴν νύκτα προσευχόμενοι. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἐωρτάσθησαν οἱ γάμοι οἱ δὲ γονεῖς τῆς Σάρρας ἔδωκαν εἰς τὸν Τωβίαν τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας αὐτῶν· τὸ δὲ ὑπόλοιπον, ὑπεσχέθησαν νὰ δώσωσιν, ὡς κληρονομίαν. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ συνοδοιπόρος τοῦ Τωβία ἀπέρχεται εἰς Ράγους, εὐρίσκει τὸν Γαβαήλ καὶ λαμβάνει παρ' αὐτοῦ τὸ δάνειον τῶν 10 ταλάντων. Τελευταῖον, ἐπανερχεται ὁ Τωβίας μετὰ τῆς γυναικὸς του Σάρρας καὶ τοῦ Ἀγγέλου Ραφαήλ εἰς Νινευὴ πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτοῦ.

Πλήρεις χαρᾶς ἄπαντες, ἐδοξολόγησαν τὸν Θεὸν διὰ τὸ μέγα τοῦτο πρὸς αὐτοὺς ἔλεός Του καὶ ἐώρτασαν τὸν γάμον τοῦ Τωβία ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας.

Ἐξ εὐγνωμοσύνης ὁ Τωβίτ, ἠθέλησε ν' ἀνταμειψῇ τὸν συνοδοιπόρον τοῦ παιδὸς αὐτοῦ, διὰ προσφορὰς πέντε ἀργυρῶν ταλάντων. Ἀλλ' οὗτος τότε ἠναγκάσθη ν' ἀποκαλύψῃ εἰς αὐτούς, ὅτι εἶνε ὁ Ἀγγελος Ραφαήλ, εἰς τῶν ἀγίων Ἀγγέλων, οἵτινες προσαναφέρουσι πρὸς τὸν Θεὸν τὰς προσευχὰς τῶν ἁγίων καὶ εἰσπορεύονται ἐνώπιον τῆς δόξης Αὐτοῦ ἀποσταλεῖς ἐξ οὐρανοῦ, ἵνα θεραπεύσῃ τὸν

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΤΙΚΟΙ ΠΟΘΟΙ

Συνηθισμένος ἀπὸ τὴν καθημερινή μου ρουτίνα τῆς ζωῆς, ξεκίνησα πρωτὶ-πρωτὶ ἀπὸ τὸ σπῆτι μου γιὰ τὴν ἐργασία. Στὸ σταθμὸ περιμένοντας τὸν ὑπόγειο, ἀνακατώθηκα στὴν κοσμοπλημμύρα ἀπὸ ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά, ποὺ ὅλοι ἀνήσυχτοι καὶ θιαστικοὶ τρέχανε νὰ πάρουν τὸ τραῖνό τους γιὰ νὰ τοὺς μεταφέρῃ στὸ καθημερινό τους ἔργο. Πατεῖς με πατῶ σε, κατῶρθωσα νὰ μπῶ στὸ τραῖνο. Εὐγένεια, καλὴ συμπεριφορὰ, πολιτισμὸς καὶ τὰ τοιαῦτα εἶχον καταργηθῇ αὐτὴ τὴ στιγμή. Στοῦ καθενοῦ τὴν σκέψι ἕνα πράγμα βασίλευε, πῶς νὰ πρωτομπῇ στὸ τραῖνο νὰ φύγῃ πειὸ γρήγορα γιὰ τὸν προορισμὸ του. Σὰν σαρδέλες εἶχαμε κλεισθῇ στὰ θαγόνια, καὶ δημοικὸς ἀγῶνας γενόνταν ἀπὸ τὸν καθένα γιὰ λίγο χῶρο νὰ μὴ πάθῃ ἀπὸ πνίξι. Εἶχα θάλλῃ τὴν ἐφημερίδα μπροστὰ στὰ μάτια μου καὶ προσπαθοῦσα νὰ ρίψω καμμιὰ ματιά στὲς ἐπικεφαλίδες.

Δὲν εἶχε ἀκόμη καλὰ-καλὰ ξεκινήσει τὸ τραῖνο καὶ ἀκούω ἑλληνικὴ κουθέντα πίσω μου. «Γεῖά σου Π., τί κάμεις, πῶς τὰ περνᾷς». Μὲ δυσκολία πολλὴ κατῶρθωσα νὰ στρέψω λίγο καὶ θλέπω ἕνα φίλο μου ποὺ εἶχα μῆνας τώρα νὰ τὸν ἰδῶ. Ἀφοῦ ἀνταλλάξαμε λίγες φιλοφρονήσεις, μοῦ λέγει κ α λ ὁ μ ῆ ν α. Τόσο μηχανικὴ εἶχε γίνῃ ἡ ἐργασία ποὺ εἶχα ξεχάσει τοὺς μῆνας καὶ τὲς μέρες. —«Μά, τί μῆνα ἔχομε, ἀγαπητέ μου;» —«Σήμερα εἶνε πρωτομαγιά, μοῦ λέγει, ξεχάσε; φίλε μου;» —«Πῶς νὰ μὴ ξεχάσω, τοῦ λέγω. Τίποτε δὲν θλέπω γύρω μου νὰ μοῦ θυμῇσῃ ὅτι θρισκόμαστε στὴν ἀνοιξὶ καὶ μάλιστα στὸ Μάη. Ὅπου κι' ἂν γυρίσω τὰ μάτια μου ἀντικρύζουν οὐρανοξύστες καὶ μπετόν-ἀρμέ. Γκαζολίνη μυρίζω, ὅπου κι' ἂν θρεθῶ. Σὰν μπαούλα μᾶς μετακινοῦν ἀπ' ἐδῶ κι' ἐκεῖ οἱ ὑπόγειοι καὶ τὰ λεωφορεῖα. Περνοῦμε τὴ ζωὴ μας χωρὶς νὰ μποροῦμε νὰ νοιώσωμε τὰ δῶρα τῆς Θεῖας Προνοίας».

—«Μά, πειὸς μᾶς πταίει, μοῦ ἀπαντᾷ ὁ φίλος μου, γι' αὐτά. Πταίουμε ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι οἱ δημιουργοὶ των. Γιὰ θυμῆσου, μοῦ λέγει, τί ὤμορφα περνοῦσαμε τὴν Πρωτοπαγιά στὴν Ἀθήνα. Ἀπὸ θραδὺς μεγάλη κίνησης ζωντάνευε στὰ ὤμορφα προάστειά της. Ἡ Κηφισιά, τὰ Πατήσια, ἡ Πεντέλη, ἡ Κολοκυνθοῦ πλημμύριζαν ἀπὸ τὲς διψασμένες γιὰ ἀνοιξιάτικη μυρωδιὰ ἀνθρώπινες ὑπάρξεις. Ὁ Ἀττικὸς οὐρανὸς ποὺ τόσες ὁμορφιὲς καὶ χάρες περικλείει τὴν ἀνοιξὶ μαγεύει καὶ τοὺς πλειὸ ψυχροὺς τύπους. Τὰ πεῦκα ποὺ σκορπίζουν ἄφθονο τὸ ὀξυγόνο, αἱ πρασινάδες καὶ τὰ ὤμορφα λουλούδια ποὺ τόσο πλούσια τὴν ἀνοιξὶ στολίζουν κάθε Ἀττικὴ γωνιά ἔκαμναν καὶ τὴν πειὸ θασσανισμένη ψυχὴ νὰ αἰσθάνηται πραγματικὴ ἀνακούφισι καὶ νὰ γεμίξῃ ἀπὸ χαρὰ καὶ εὐχαρίστησι. Τραγοῦδια, μουσικὲς, χα-

γέροντα Τωβίτ καὶ τὴν νύμφην αὐτοῦ Σάρραν. Ἐγχείρει τὴν χολὴν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ γέροντος Τωβίτ, ὅστις, ἀφοῦ ἔπесον τὰ λευκώματα ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς του, ἀναβλέπει.

Ὁ Τωβίτ ἔζησεν 158 ἔτη, ἀξιώθεις νὰ ἴδῃ τέκνα τέκνων, ὁ δὲ Τωβίας, καταλιπὼν τὴν Νινευὴ, κατὰ παραγγελίαν τοῦ πατρὸς του, ἦλθε καὶ πάλιν εἰς τοὺς πενθεροὺς του. Ἀπέθανε δὲ εἰς τὰ Ἐκβάτανα εἰς ἡλικίαν 127 ἐτῶν.

ρά, γέλοια γέμιζαν την ὠμορφη ἐκείνη ἀτμόσφαιρα».

Ἐκεῖνος ἐξακολουθοῦσε νὰ μιλᾷ, κ' ἐγὼ εἶχα πέση σ' ἓνα λαβύρινθο ἀπὸ σκέψεις καὶ ἀναμνήσεις. Γιὰ μιὰ στιγμή εἶχα ξεχάσει πῶς θρискόμουν Μαγιατική μέρα κάτω ὑπὸ τὴν γῆν καὶ μὲ τὴν φαντασία μου θρέθηκα στὴν Κηφισία καὶ ρέμβασα ἐκεῖ ξαπλωμένος στὴν πρασινάδα. Ὁ ὑπόγειος στὸ μεταξὺ ἔφθασε στὸν κεντρικὸ σταθμὸ, ὅπου σταμάτησε ἀπὸτομα. Τὸ ἀνθρώπινο ὕλικο ξεχύθηκε θιαστικὸ καὶ ἀνυπόμονο νὰ θγῇ ἔξω ἀπὸ τὸ τραῖνο, ἐνῶ ἄλλοι ἔσπρωχναν νὰ μποῦνε μέσα. Ξύπνησα ἀπὸ τὸ λήθαργό μου καὶ μὲ παράπονο λέγω στὸ φίλο μου: «Ἀγαπητέ μου, θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ μὴ σὲ συναντοῦσα σήμερα. Θὰ περνοῦσε ἡ μέρα μου μονότονη καὶ χλιαρή, ὅπως ἡ ἄλλες μέρες, χωρὶς νὰ αἰσθανθῶ τὴν μεγαλοχολία καὶ τὴν νοσταλγία πού δοκιμάζω τώρα». Ὁ ὑπόγειος ἔφευγε μὲ ἱλιγγιώδη ταχύτητα στὴ σκοτεινὴ σύραγγα. Ζεστός καὶ πνικτικός ἀέρας χτυποῦσε τὸ πρόσωπό μας. Γιὰ ἡλιακές ἀχτίνες χρησίμευσαν τὰ ἠλεκτρικὰ φῶτα πού ἦσαν ἀρκετά, ἐνῶ ἡ ἀνεμιστήρες ἀνακάτευαν τὸν ἀέρα μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὸν κάμουν πειὸ δροσερό. Ἡ φύσις εἶχε ἀντικατασταθῇ δόλοτα.

Γιὰ μιὰ στιγμή καὶ οἱ δύο μας στεκόμασθε σιωπηλοί, χωρὶς νὰ ἀρθρώνωμε λέξι. Μὲ κάποια ἀγωνία ὁ φίλος τὸλμησε νὰ πῇ: «Γιατὶ ὁ ἀνθρώπος προσπαθεῖ νὰ καταστατήσῃ τὴν ζωὴν του τόσο δύσκολο καὶ ἄχαρι, ἀφοῦ ἡ Θεία Πρόνοια μᾶς ἔχει δώσῃ τόσα καλὰ γιὰ νὰ ζήσωμε τὰ λίγα μας χρόνια μὲ ἄνεσι, μὲ εἰρήνη καὶ μὲ χαρὰ. Οἱ ποιηταὶ ἐξυμνοῦν τὴν φύσιν, οἱ γιατροὶ συνιστοῦν τὸν ἀέρα, ὅλοι πολὺ ἢ λίγο θαυμάζουν καὶ πάντα νοσταλγοῦν τὴν φύσιν. Ὅμως ὀλίγοι ζοῦν μαζὺ της. Ὁ ἀνθρώπος σήμερα θέλει νὰ ζῇ ἐπικινδύνως. Θέλει νὰ προχωρῇ ἀδιάκοπα χωρὶς κ' αὐτὸς νὰ ξεῦρῃ ποῦ. Τοῦ ἀρέσει ἡ περίπλοκη ζωὴ. Ἀγαπᾷ νὰ κινῆται σὰ μηχανή. Βρίσκει εὐχαρίστησι στὴ γκρίνια καὶ στὴ κακολογία μὲ τοὺς γειτόνους του καὶ συνανθρώπους. Ἐχει τὴν μανίαν νὰ κατασκευάζῃ καὶ νὰ καταστρέφῃ. Αἱ περιπέτειαι τοῦ προξενοῦν θρῦλλον. Εἶνε γεμάτος ἀπὸ περιέργεια γιὰ τὸ κάθε τι. Δὲν τὸν εὐχαριστεῖ ἡ ἡσυχία. Μ' ἄλλα λόγια, παρεγέμισε τὸ μυαλό του μὲ ἑκατομμύρια σκοτοῦρες καὶ φροντίδες πού τοῦ κάμουν τὴν ζωὴ δύσκολη».

Ἡ ἀπλότης, ἡ καλωσύνη, ἡ ἀγάπη, ἡ εἰρήνη, ἡ πραγματικὴ εὐτυχία, ἡ μέλλουσα ζωὴ, ἡ ἐξύψωσις καὶ καθαρισμοὶ τῆς ψυχῆς τείνουν νὰ ἀποκτήσουν δευτέραν μοῖραν στὸ σημερινὸ πολιτισμὸ-ὕλισμό».

Ὁ μεγάλος διδάσκαλος ὁ Χριστὸς μας στὴ θεϊκὴ του διδασκαλία μᾶς ἐδίδαξε τὴν ἀπλότητα, τὴν ἀγάπη, τὴν εἰρήνη καὶ μὲ τὴν ἀπέραντο καλωσύνη, λιτότητα καὶ ἀπλότητα τῆς ζωῆς του μᾶς ὑπεδείκνυε καθαρά, ὅτι ἡ ἀπόλαυσις τῆς ὕλης δὲν εἶνε σκοπὸς τῆς ζωῆς. Καὶ ἡμεῖς, τί κάμνομε; Ἀκολουθοῦμεν ὅλως ἀντίθετα. Γιὰ νὰ ἱκανοποιήσωμεν τὰς τόσες μας ὕλικές ἀνάγκες ζοῦμε στὲς ἀφύσικες συνθήκες, πού μᾶς κάμνουν νὰ χάνωμε τὴν ἡρεμίαν τῆς ψυχῆς μας, νὰ ὑποφέρωμε, νὰ γινώμεθα ἀσυνείδητοι, καταχρασταί, ἄρπαγες, ἀνήθικοι, μόνον καὶ μόνον γιὰ νὰ εἴμεθα καὶ ἡμεῖς σύμφωνοι μὲ τὸ πολιτισμὸ μας. Ναί, ἀγαπητέ, δὲν εἶνε καθόλου ὑπερβολὴ αὐτά. Γιατὶ κύτταξε τὰ χάλια μας. Πειὸς ὁ λόγος σήμερα ἡμεῖς οἱ ἴδιοι νὰ θρискώμεθα στὸν ἀνῆλιο ὑπόγειο, καὶ νὰ ζοῦμε στὲς πειὸ

ἀνθυγιεινὲς συνθήκες; Γιατὶ νὰ μὴ ζοῦμε τὴν ὥραία μας φυσικὴ ζωὴ πού ἡ Θεία Πρόνοια τόσο πλούσια ἐπρόκισε; Χωρὶς ἄλλο ἔχει λείψῃ ἀπὸ μέσα μας ἡ πίστις πρὸς τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν».

»Λοιπὸν, φίλε μου, ἂν θέλωμε νὰ ζήσωμε εὐτυχισμένα πρέπει νὰ ἀλλάξωμε τακτικὴ, νὰ ἀπλοποιήσωμε τὴν ζωὴ μας σύμφωνα μὲ τὰς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ ἀποκτήσωμε πίστιν πρὸς τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν...»

Ὁ ὑπόγειος στὸ μεταξὺ ἔφθασε στὸ τελευταῖο μας σταθμὸ. Σὰν τὰ πρόβατα ἀπὸ τὸ μανδρὶ ἡ ἀνθρωπομάζα ξεχύθηκε στοὺς δρόμους θιαστικὴ, ὅπως πάντοτε. Χαιρέτησα τὸν φίλο μου μὲ μιὰ εὐχή, τ ο ὕ χ ρ ὀ ν ο υ κ α λ λ ί τ ε ρ α. Πῆγα στὴ δουλειά μου. Κλεισμένος μέσα στοὺς τέσσαρας τοίχους καὶ ἀνάμεσα στὲς πολυθρόνες μηχανές, κουιόμουν μηχανικὰ καὶ νευρόσπαστα ὅλη τὴν Πρωτομαγιά ὅπως καὶ τὲς ἄλλες μέρες. «Ἡμουν κ' ἐγὼ ἓνα θῦμα ἀπὸ τὰ τόσα ἑκατομμύρια, πού περιμένουν τὴν σωτηρίαν των ἀπὸ τὸν ψευτοπολιτισμὸν μας.

Π. Π.

Ο ΘΕΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΜΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 5ης Σελίδος)

ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, διότι γνωρίζω ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ ἰδιαίτερος ἀρεσκέται ν' ἀκοῦν καὶ νὰ ὁμιλῇ περὶ τοῦ Θεοῦ. Καθ' ὅτι ἐὰν καλοεξετάσωμεν τὴν ἱστορίαν μας θὰ ἴδωμεν ὅτι ὅλη ἡ σκέψις μας ἡ ἀρχαία καὶ ἡ νέα ἀφιερῶνται εἰς τὴν περὶ τοῦ Θεοῦ ὁμιλίαν. Οἱ φιλόσοφοι μας δὲν εἶνε παρὰ θεολόγοι. Οἱ ποιηταὶ μας δὲν εἶναι παρὰ θεολῶγοι. Οἱ καλλιτέχναι μας δὲν εἶναι παρὰ θεολόγοι. Ἡ μουσικὴ μας εἶναι μουσικὴ θεολογικῶν ἐννοιῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ποιήσεως. Τὰ καλλιτέρα δημιουργήματα τῆς Ἑλληνικῆς διανοίας ἀναφέρονται εἰς τὸν Θεόν. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ λαὸς μας κάτοχος τῆς μεγάλῃς αὐτῆς παραδόσεως, λαὸς ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τοῦ ὁποῖου ἐξεπήδησαν αἱ μεγαλύτεραι Θεολογικαὶ Κορυφαί, δὲν θὰ παύσῃ νὰ πιστεύῃ εἰς τὸν Θεὸν παρὰ τὰς ὑστεροβοῦλους καὶ ἀπεγνωσμένας προσπάθειας τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν ἀρητιῶν τῆς Θεότητος. Ὁ λαὸς μας δὲν θὰ παύσῃ νὰ αἰσθάνεται τὸν σύνδεσμόν του μετὰ τῆς Θεότητος καὶ νὰ ἐκδηλῶν τὴν θεομότητα τῆς λατρείας του πρὸς τὸν Θεὸν τῶν πατέρων του.

Ἄλλ' ὃ Θεέ, Ἀλήθεια Ζωή, Ἀγάπη. Σὺ εἶσαι ἡ Ἀγία τῆς ζωῆς μας. Σὺ ἀποτελεῖς τὴν πεμπτοσύνην τῆς ἀληθείας τῆς σκέψεώς μας. Σὺ εὐρίσκεισαι εἰς τὸ βάθος τῆς ἀγάπης μας. Σοὶ εἰσὶν οἱ οὐρανοὶ πρὸς τοὺς ὁποίους μᾶς χειραγωγεῖς. Τοῦ τρισβάθου σκοποῦ μας Σὺ εἶσαι τὸ Ἀντικείμενον. Τῆς ψυχῆς μας Σὺ εἶσαι ἡ ὑπεράττη ἀφετηρία. Τοῦ εἶναι μας Σὺ εἶσαι ἡ μεγαλοφάνταστη ὥραιότης. Τοῦ νοῦ μας Σὺ εἶσαι ἡ δύναμις. Τῶν παλμῶν τῆς καρδίας μας Σὺ εἶσαι ἡ ἀρμονία. Σὲ ψάλλουν οἱ Ποιηταὶ μας. Σὲ συμβολίζουν οἱ Καλλιτέχναι μας. Τὴν ἀρμονίαν Σου συνθέτουν οἱ Μουσικοὶ μας. Τὸν Νόμον Σου ἐρμηνεύουν οἱ Ἡθικολόγοι μας. Οἱ Πιστοὶ Σὲ βλέπουν ὡς φῶς καὶ ὡς ἀλήθειαν καὶ ὡς Ζωήν. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἄπιστοι Σὲ βλέπουν «σὰν ὀλάσπερο ἀντίφεγγον τοῦ ἡλίου τοῦ ἐκπάγλου». Ἄλλ' ὀδήγησον, Πάτερ, Υἱὲ καὶ Πνεῦμα Τριάς Ἀγία πάντων τὰ διαθήματα καὶ τὴν σκέψιν καὶ τοὺς σκοποὺς καὶ τοὺς παλμούς πρὸς Σέ.

ΕΚΔΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ D. C. DIVRY, Inc.

ΕΚΤΥΠΩΝΟΜΕΝ

Βιβλία, Βιβλιάρια, Καταλόγους, *Εφημερίδας, Περιοδικά, Λευκώματα *Εσπερίδων, Κάρτες, Μπιλοφέρια, Προσκλητήρια Γάμων, κ.λ.π. με απaráμιλλον ταχύτητα και φιλοκαλίαν εις τιμάς μη έπιδεχομένας συναγωνισμόν.

ΔΙΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΑ

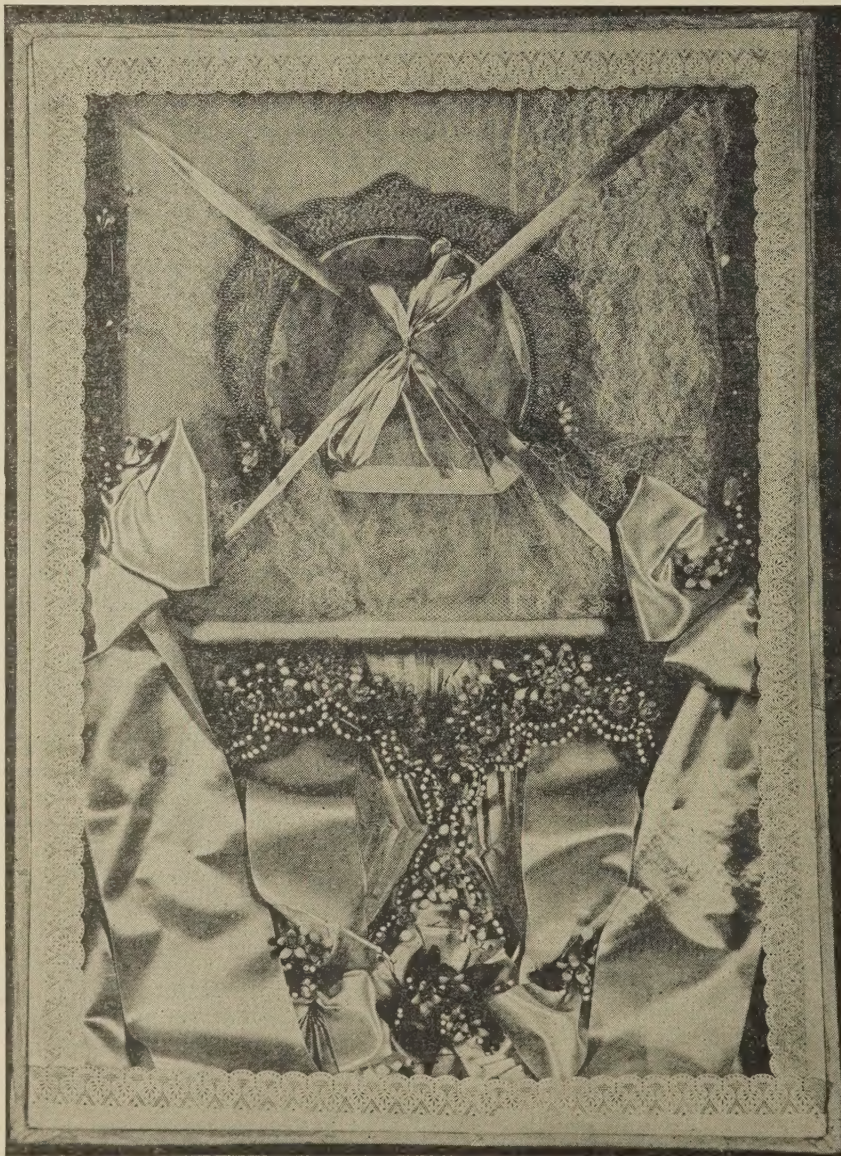
Ειδικώς κατηρτισμένον Τμήμα Ταχυδρομικών Παραγγελιών αναλαμβάνει την εκτέλεσιν πάσης τυπογραφικής εργασίας τών Κοινοτικών *Ίδρυμάτων — ήτοι Σφραγίδας, Καταστατικά, *Επιστολάς, Προγράμματα, *Αποδείξεις κ.λ.π.

240 WEST 23rd STREET

Tel. WAtkins 9-4346

NEW YORK

ΣΤΕΦΑΝΑ ΜΕ ΛΑΜΠΑΔΕΣ ΚΑΙ ΠΕΠΛΟ ΚΟΜΠΛΗΤ

*Όλα τὰ Κομπλήτ SETS Στεφάνων του Καταστήματός μας έμπεριέχουσιν: *Έν ζευγος καλλιτεχνικών Στεφάνων, από τὰ καλλίτερα άνθη λεμονιάς. *Έν ζευγος Λαμπάδες στολισμένες με μεταξωτή κορδέλλα και άνθη λεμονιάς.—*Έν ζευγος σκέτες Λαμπάδες. *Ένα Πέπλο μεταξωτό, γαρνιρισμένο με δαντέλλα και με θανμάσιον CAP, τής τελευταίας Παρισινής Μόδας, έτοιμο να φορεθῇ. Μπουκετάκι δια τήν Νύμφην, τόν Γαμβρόν και τόν Κουμπάρον.

ΓΡΑΨΑΤΕ:

DORROS-ROMPAPAS

240 WEST 23rd ST.
NEW YORK

Τιμαί:

No. 101	 Τò Σέτ	\$16.50
No. 102	 Τò Σέτ	\$20.00
No. 103	 Τò Σέτ	\$25.00
No. 105	 Τò Σέτ	\$30.00
No. 107	 Τò Σέτ	\$33.00
No. 108	 Τò Σέτ	\$40.00

Παραγγελία εκτελούνται δι' όλα τὰ μέρη τής *Αμερικῆς.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΑΠΟΣΤΕΛΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

SET No. 107 S. \$33.00

DORROS - ROMPAPAS, 240 WEST 23RD STREET, NEW YORK